

Uued ja täpsustatud meetmed on märgitud sinisega

M veerus on tähistatud rakendunud meetmed "x" ja lõpule viidud meetmed "xx"

Ülevaade meetme elluviimise kohta on veerus L

Eesti 2020 tegevuskava 2015-2020

Valitsuses kinnitatud 14.05.2015

Väljakutsete kaupa meetmete tegevusplaan ja rakendumise aeg

Väljakutse/Meede	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Meetme eest vastutaja	Scos riigipõhise soovitusega nr.	Ülevaade meetme rakendumisest	Rakendumine
------------------	------	------	------	------	------	------	------	-----------------------	----------------------------------	-------------------------------	-------------

HARITUD RAHVAS JA SIDUS ÜHISKOND

1. Haridussüsteemi kvaliteedi parandamine ning kohandumine demograafiliste muutustega.												
I Kvaliteetse hariduse tagamine kõigil haridustasemetel												
a.	Õpetajate ametijärgude ühtse kutsesüsteemiga asendamise jätkamine, seades sihiks enesetäiendamise motivatsiooni säilimise	x	x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	3	Alates novembrist 2014 on kutsesüsteem käivitatud täies mahus ning kutset saab taotleda kõigi õpetajate kutsestandardite lõikes. Alustatud on teavitustööga kutsesüsteemi loodud võimaluste rakendamiseks koolide tasu- ja motivatsioonisüsteemide koostamisel.	x
b.	Põhikooli ja gümnaasiumi õpetajate töötasu alammäära tõstmine	x							Haridus- ja Teadusministeerium	3	Täidetud. 2014.a. 1. jaanuarist tõsteti õpetajate töötasu alammäär 800 eurole ja 2015.a 1. jaanuarist 900 eurole. Iga õpetaja täisametikoha kohta antakse üldhariduskoolide pidajatele toetust kogu Eesti lõikes keskmiselt 1080 eurose brutopalgaks maksmiseks (2015.a. seisuga).	xx
c.	Õpetaja lähtetoetuse maksmise jätkamine alustavatele õpetajatele	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	2014. aastal alustati lähtetoetuse maksmist 67le õpetajale, 2015. aastal on märtsi seisuga lisandunud toetuse saajaid 6.	x
d.	Ida-Virumaal eesti keeles õpetavatele õpetajatele 30%-lise lisatasu maksmine	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	2	Tegevus on 2014.a. osas täidetud ja jätkub.	x

e.	Eesti keele õppe pakkumine avaliku ja kolmanda sektori töötajatele, gümnaasiumi, kutsehariduse ja kõrgkoolide õppuritele ning õpetajatele ja noorsootöötajatele	x	x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	2	Tegevus on 2014.a. osas täidetud ja jätkub. Tegevus on osaliselt planeeritud ESFi meetmesse „Õppe vastavusse viimine tööturu vajadustega“ avatud taotlusvoorudena, kus KOVID saavad taotleda toetust eesti keele õppe korraldamiseks oma piirkonna avaliku ja kolmanda sektori töötajatele sh noorsootöötajatele, samasse meetmesse on planeeritud ka kutsehariduse ja kõrgkoolide õppurite täiendav erialase eesti keele õpe (koolide pakkumuste alusel). Õpetajate täiendavat keeleõpet planeeriti 2014.a toetada summas kuni 100 000 eur.	x
f.	Riikliku programmi raames eesti keele õppe taseme parandamist toetavate tegevuste elluviimine vene õppekeelega põhikoolides tagamaks venekeelse õppekeelega põhikooli lõpetajatele võimalused eesti keele oskuse omandamiseks iseseisva keelekasutaja tasemel	x	x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	2	Jätkuv tegevus. 2014. a alguses tutvustas HTM ettepanekuid ning juba algatatud projekte vene emakeelega noortele eesti keele õpetamise parandamiseks põhikoolis. Muuhulgas on alustatud õpetajate täiendava koolitamise, spetsiaalsete õppematerjalide loomise ning eesti- ja venekeelsete noorte ühistegevuse programmidega.	x
g.	Rahvusvaheliselt tunnustatud ingliskeelse koolihariduse tagamine läbi Eesti Euroopa Kooli arendamise ja rahvusvahelise IB õppe toetamise	x	x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	3	Tegevus jätkub. 2014.a. tagati IB õppekava järgne õpe Tallinnas ja Tartus ning Euroopa kooli õppekava järgne õpe Tallinna Euroopa Koolis.	x
h.	Kõrgharidusreformi rakendamine	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	Aastatel 2013-2015 toimub kõrgharidusreformi üleminekuperiood, uut tüüpi rahastamismudel jõustub täies mahus 2016. aastal. 2015.a. alguse seisuga on reform käivitunud ning õppeteenustasuta kohad tagatud. Rahastamismudeli täiendamise ettepanekud on välja töötatud ning väljatöötamiskavatsus valminud.	x
i.	Põhikooli ja gümnaasiumi ainekavade sisu analüüsimine nende parendamise eesmärgil		x	x					Haridus- ja Teadusministeerium	3	Ettevalmistamisel	
j.	Kompetentsikeskuste väljaarendamine õpetajakoolituse eest vastutavate ülikoolide juures		x	x	x				Haridus- ja Teadusministeerium	3		
k.	Luaa kõigile lastele alushariduse omandamise võimalused aasta enne kooliminekut.		x	x					Haridus- ja Teadusministeerium	2,3,5		
l.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 üldharidusprogramm		x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	3		

m.	„Huvitava kooli” algatuse elluviimine ning järkjärgult laiapõhjaliseks ja kõikehõlmavaks kooliuuendusliikumiseks kujundamine, mis kaasaks ühiskonna erinevaid huvigruppe		x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	3	
n.	Koolijuhtide tulemushindamise mudeli väljatöötamine ja rakendamine	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	Jätkuv tegevus. Alates 2014.a augustist on töörühm tegeleenud põhimõtete väljatöötamisega. Rakendamine eeldab põhikooli ja gümnaasiumiseaduse (PGS) muutmist, milleks väljatöötamiskavatsus (VTK) on koostatud. x
o.	Õpetajate töötasu diferentseerimisaluste väljatöötamine	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	Tegevuse sisu on muutunud, EÕS õpetajate ja haridusasutuste juhtide programmis on kavas õpetajate töötasu diferentseerimisaluste väljatöötamine ja kompetentside arendamise osas tagasiside andmine. x
II Koolivõrgu korrastamine											
a.	Põhikooli järgsete õppekohtade terviklik planeerimine üld- ja kutsehariduse tasandil (sh põhikooli ja gümnaasiumiastme selgem lahutamise)	x	x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	3, 5	Riigigümnaasiumide õppekohtade planeerimisel suurlinnadesse ja maakonnakeskustesse arvestatakse nii üld- ja kutsehariduse õppuritega kui ka täiskasvanud õppuritega. Vastavad näitajad kajastuvad EÕS koolivõrgu programmis. x
b.	Gümnaasiumivõrgu korrastamine ja investeeringute programmi käivitamine koolivõrgu kvaliteedi tõstmiseks	x	x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	3, 5	Jätkuv tegevus. Toimub koolivõrgu korrastamine ning tugevate maakonnagümnaasiumide loomine. 1. septembrist 2015. a alustab nüüdisaegsetes tingimustes tööd neli uut riigigümnaasiumi Tartus, Võrus, Pärnus ja Jõhvis. 2014. a sõlmiti kokkulepped riigigümnaasiumi loomiseks Kärddlas, Kohtla-Järvel, Raplas, Viimsis ja Paides. x
c.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 koolivõrgu programm	x	x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	3	Jätkuv tegevus. Koolivõrgu programm kinnitati 2015.a märtsis. Tagamaks haridussüsteemi jätkusuutlikkust ning kvaliteetse hariduse ühtlast kättesaadavust üle kogu Eesti, on koostatud koolivõrgu programm, mille põhirõhk on üldhariduskoolide võrgu korrastamisel ning milles välja toodud põhimõtted on aluseks koolivõrgu investeerinute planeerimisel aastateks 2014–2020. x

d.	Koolivõrgu seiresüsteemi loomine.	x	x	x					Haridus- ja Teadusministeerium
e.	Erinevate haridusliikide rahastamisproportsioonide ülevaatamine rõhuasetusega efektiivsusele	x	x	x					Haridus- ja Teadusministeerium
f.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 digipöörde programm		x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium
g.	Hariduspilve tehnoloogianeutraalse keskkonna digitaalse õppevara kasutamiseks, õppevara infosüsteemi arenduse esimene etapp		x						Haridus- ja Teadusministeerium
2. Tööjõu väljaõppe vastavusse viimine kaasaegse tööturu vajadustega (kasutades sh paremini EL siseturu ja teiste poliitikate võimalusi) ning kutse- või kõrghariduse tasemel erialase haridusega inimeste osakaalu suurendamine.									
I Kaasaegse tööturu vajadustele vastava hariduse ja oskustega tööjõu olemasolu tagamine									

3 2014. aastal loodi haridusinfo andmebaas Haridussilm, milles on kõigile kättesaadav oluline haridusinfo sh koolivõrku puudutav info. Seiresüsteemi aluseks on seatud EÕS koolivõrguprogrammi mõõdikud. Muudatusi koolivõrgus jälgitakse pidevalt ning kokkuvõtted muudatustest tehakse iga uue õppeaasta alguses. HTM välishindamisosakond koondab keskselt kogu info koolivõrgus toimuvatest ümberkorraldustest. x

Üldhariduses on rahastamismudelit uuendatud rõhuga efektiivsusele läbi koolivõrgu reformi. Kutsehariduse uus rahastamismudel on väljatöötamisel. Kõrghariduse uus rahastamismudel on käivitunud ning välja on töötatud ka rahastamismudeli täiendamisetpanekud. Osalesime OECD läbiviidud haridussüsteemi efektiivsuse uuringus, peatselt valmivad OECD ja kaasatud ekspertide poliitikasoovitused. x

5
3

3

a.	Kutseõppe väljundipõhiste õppekavade väljatöötamine ja kutsekeskhariduse üldharidusõppe sidustamine võtmepädevustega	x	x	x					Haridus- ja Teadusministeerium	3	Tegevused on ellu viidud ESF programmi "Kutsehariduse sisuline arendamine 2008-2013" (pikendati kuni 31.12.2014) raames. Valminud on uued väljundipõhised riiklikud õppekavad, mis põhinevad kutsestandarditel ja on seotud EKR tasemetega. Kooli õppekavade uuendamine on toimunud projekti "Kutsehariduse korralduse ja õppekavade reform" raames. SA Innove kutsehariduse õppekavaüksusel on olnud nimetatud ESF programmi raames võimalused kompetentsikeskuse kujundamiseks, samuti on koolitatud kutseõppeasutuste õppekavanõustajaid. Õppekavade rakendamine on alanud. Kvaliteedi tagamise vahendina on nii seadustatud kui ka rakendatud õppekavarühmapõhine akrediteerimine kutseõppeasutustes.	x
b.	Kutseõppeasutuste õppetöö akrediteerimine ja juhtimiskvaliteedi tõstmine koostöös sektori ekspertidega	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	Jätkuv tegevus	x
c.	Analüüs kutseõppeasutustes toimuva erialase õppepraktika ja täiendusõppe korraldusest	x							Haridus- ja Teadusministeerium	3	Tegevus on ellu viidud. Valminud on analüüsid kutseõppeasutustes toimuva erialase õppepraktika ja täiendusõppe korraldusest. Kogutud info baasil kujundatakse meetmed kutseta inimeste suhtarvu vähendamiseks tööturul ning ettevõtjate huvi suurendamiseks ja võimaluste avardamiseks erarahastuse kaasamiseks kutseharidusse.	xx
d.	Kompetentsipõhise tööjõuvajaduse prognoosisüsteemi arendamine, sealhulgas välistööjõu-vajaduste parem prognoosimine ning võimalike mõjude parem arvesse võtmine.	x	x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Inimeste oskuste ja tööturu muutuste ühitamise rakkerühma eestvõttel valmis tööturgu kirjeldav kogumik „Eesti tööturg täna ja homme“ ning kvantitatiivse tööjõuvajaduse prognoosi andmestiku ja kvalitatiivse tööturu seise ühitamise metoodika, mida piloteeriti kümne sektori peal. Viidatud dokumendid on avaldatud Kutsekoja kodulehel (http://www.kutsekoda.ee/et/kutsesysteem/tooturuylevaated)	x

e.	Kompetentsiregistri ettevalmistus kompetentsikataloogi välja töötamiseks ning kompetentsipõhise enesehindamise veebikeskkonna loomine	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	Ettevalmistused on alanud, viiakse ellu EÕS 2015-2018 täiskasvanuhariduse programmi raames	x
f.	Haridus- ja töömaailma sidumist toetava kutse kvalifikatsioonisüsteemi arendamine	x	x	x					Haridus- ja Teadusministeerium	3	Pidev tegevus, olulised arengud toimunud kutse seaduse muutmise kaudu ning OSKA süsteemi käivitamisega.	x
g.	Täiskasvanute täiend- ja ümberõppe võimaluste laiendamine ja kättesaadavuse suurendamine.	x							Haridus- ja Teadusministeerium	2,3	Tegevus on täidetud. ESFist täienduskoolituse riikliku koolitustellimuse rahastamiseks töötati välja ühikuhinnad, mis oluliselt lihtsustavad tõukefondide vahendite kasutamist. Täiskasvanute koolituse seadusega laiendatakse õppasutuste ringi, kellel on õigus riiklikku koolitustellimust esitada. Samuti muudeti täiskasvanute koolituse seadusega õppetootuste ja õppelaenu seadust, mille jõustumise järel on osakoormusega kõrghariduse omandajatel õigus võtta õppelaenu. Täiskasvanute koolituse seadusega muudeti ravikindlustuse seadust ning kaotati vanuselised piirangud ravikindlustuskaitsele põhihariduse ja üldkeskhariduse omandamisel. Centar viis läbi uuringu "Põhi- ja keskhariduseta täiskasvanute tasemehariduse tagasitoomise soodustamise toetamine", mille soovitusi võetakse arvesse järgmise tõukefondide perioodi tegevuste ellukutsumisel. 2014.a jooksul esitati kutseõppeasutustele ja kutseõpet pakkuvatele rakenduskõrgkoolidele 3 täiskasvanute täienduskoolituse riiklikku koolitustellimust erialaseks täiendus- ja ümberõppeks ja võtmepädevuste arendamiseks. Õppimisvõimalused loodi 7715 inimesele.	xx
h.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 tööturu ja õppe tihendamise programm		x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	3		
i.	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 õppe- ja karjäärinõustamise programm		x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	2,3		
j.	Toetuse andmise tingimused "Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine"		x	x					Haridus- ja Teadusministeerium	2,3		

p.	Välismaalaste seaduse muutmise II etapp (Elamis- ja töölubade andmise menetlusprotsesside lihtsustamine ja lühendamine eesmärgiga parandada kõrgelt kvalifitseeritud välistööjõu ligipääsu Eesti tööturule)	x	x						Siseministeerium	3	<p>2015. a võeti vastu välismaalaste seaduse (VMS) muudatused (jõustuvad 01.01.2016), millega:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kehtestatakse 90 päeva pikkune üleminekuperiood pärast elamisloa lõppemist (Eesti kõrgkooli lõpetanud välistudendid ja teadlased/õppejõud 183 päeva), mille jooksul võib välismaalane Eestis viibida ja taotleda elamisluba uuel alusel; - kehtestatakse uus elamisloa andmise alus „tähtajaline elamisluba püsivalt Eestisse elama asumiseks“ isikule, kes on vähemalt kolm aastat Eestis elanud ja siin kohanenud; - luuakse võimalus struktuurse tööjõupuuduse leevendamiseks Vabariigi Valitsuse määratud valdkonnas, makstes töötajale vähemalt vastava valdkonna keskmist palka, mitte vähemalt 1,24 kordset Eesti keskmist palka; - sätestatakse, et Töötukassa võib anda loa korraga mitme välismaalase Eestisse tööle võtmiseks senise ühe välismaalase asemel, kui vastavate oskuste ja kvalifikatsiooniga tööjõudu ei ole Eestist leida; - sätestatakse, et Eestis ajutiselt või tähtajalise elamisloa alusel viibival välismaalasel on võimalus töötada Eestis ka renditöötajana; - sätestatakse, et Eestisse tööle tulnud välismaalane võib töötada samaaegselt mitme tööandja juures. 	xx
II Noorte haridustee toetamine ja erialavalikute parem suunamine eesmärgiga suurendada õpilaste teadlikkust töömaailmast ja vähendada koolikatkestajate arvu												
a.	Noortegarantii meetmete raames teenuste osutamise 16-29-aastastele noortele töö-, hariduse- ja koolitusvõimaluste pakkumiseks ("Esimese töökoha" koolitusega kombineeritud toetuskeem, Mittetöötavate ega õppivate noorte kaasamise ja aktiveerimise meetmed)	x	x	x	x	x			Sotsiaalministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium	2, 3	<p>Noortegarantii meetmed on välja töötatud ja teenuste pakkumisega alustatud 2015 aasta jaanuarist. NEET-noorte toetusmeede käivitatakse 2015. aastal.</p>	x
b.	Tegevuskava heakskiitmine VV poolt Euroopa Liidu noortegarantii elluviimiseks Eestis	x							Sotsiaalministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium	2, 3	<p>Tegevus on ellu viidud. 2014. aasta aprillis kiitis valitsus heaks tegevuskava Euroopa Liidu noortegarantii elluviimiseks.</p>	xx

c.	Noortevaldkonna arengukava 2014-2020 programm noorte tõrjutusriski vähendamiseks ja tööhõivelisuse parandamiseks	x	x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	2, 3	Jätkuv tegevus. Programm kinnitatakse 2015.a. kevadel.	x
d.	Struktuurivahendite meede "Tööturuteenused tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks"	x	x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2, 3	Rakendunud, meetme toetuse tingimused kinitati 2014 aastal ja ellu viimisega alustati 2015 aastal. Tegevus jätkub 2014-2020 perioodi vahenditest. Taotlusvoor on planeeritud 2015 aasta lõppu.	x
e.	Noortele karjääriteenuste tagamine põhi-, kesk- ja kõrghariduse tasemel	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	2014.a lõpetati edukalt eelmise perioodi programm "Karjääriteenuste süsteemi arendamine" ja käivitati uus õppe- ja karjääriteenuste programm. Kõikides maakondades avati Rajaleidja keskused, mis osutavad lõimitud õppe- ja karjäärinõustamise teenust lastele ja noortele, lastevanematele, haridusametite töötajatele ja teistele lastega töötavatele spetsialistidele. Perioodil 2014–2020 pakutakse individuaalseid õppenõustamise ja karjääriteenuseid kokku vähemalt 174 930 lapsele ja noorele. Üle 26-aastastele õppurite karjäärinõustamise teenused on tagatud läbi töötukassa ja ülikoolide karjäärikeskuste.	x
f.	Töömaailma sisulise info viimine karjäärispetsialistideni (palgad, tööturu trendid, ametikohtade profiilid jne) ja õpilasteni	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	Arendatakse Rajaleidja portaali ametite andmebaasi koostöös kutsealaliitude, Kutsekoja jt partneritega. 2015 on kavas uue Rajaleidja portaali kujundamine ja sisuloome planeerimine. Korraldatakse Haridus- ja tööturuinfoseminar karjäärispetsialistidele, sh teemaks OSKA projekti tegevuste tutvustamine ja rakendamise võimalused karjääriteenuste pakkumisel	x

g.	Lastevanemate teadlikkuse tõstmine noorte edasiõppimisvõimalustest ja karjääri planeerimisest	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	2014: - Lapsevanemale suunatud trükise „Lapsevanem, kas sa tead, kuidas toetada oma lapse valikuid?“ kordustruküü väljaandmine ja levitamine ajakirja Pere ja Kodu vahel. Tiraaz 16 500. - Karjääriteenustel osales I poolaastal 273, II poolaastal 953 lapsevanemat 2015: - Koostöös õpirändevõrgustikuga artiklite sari teemal, kuidas toetada oma lapse õpirännet. - Maakondlikud infoengud lapsevanemate koosolekutel ja karjääriteenused keskustes. Kokku osales I kvartalis karjääriteemalistel nõustamistel, aruteludel jms 240 lapsevanemat.	x
h.	Töötada välja mehhanismid lapsevanemate paremaks kaasamiseks kooli arendusprotsessi	x	x	x					Haridus- ja Teadusministeerium	3	Ellu on kutsunud algatus Huvitav Kool, mille üheks eesmärgiks on lapsevanemate kaasamine.	x
III Ettevõtlikkuse ja teiste võtmepädevuste kujundamine												
a.	Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe või -ainete süsteemne edendamine kõigil haridustasemetel	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	Koostöös osapooltega töötati 2014.a. välja EL ESF-st toetatava tegevuse toetuse andmise tingimused, tegevus käivitub 2015.a. II kvartalis.	x
b.	Ettevõtjate aktiivsem kaasamine koolituseesmärkide kujundamisel ja õpiväljundite määramisel erinevate koolitüüpide puhul	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	Tegevusel „Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine kõigil haridustasemetel“ on alategevus kooli ettevõtlikumaks muutmiseks ja praktilise ettevõtlusõppe läbiviimiseks projektide toetamine.	x
c.	Kaalume Eesti ettevõtete põhjal õppe-eesmärgil juhtumiuuringute (case study) andmebaasi		x	x					Haridus- ja Teadusministeerium	3		
d.	Jätkata ühisõppekavasid kõrgkoolides, eesmärgiga võimaldada erinevate erialade tudengitel ennast täiendada teiste eriala baasteadmiste ja -oskustega, rõhuga ettevõtlusalaste teadmiste- ja oskuste andmisel mitte-majanduseriala tudengitele	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	2014.a. kirjutasid kaheksa kõrgkooli alla koostöömemorandumi ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe arendamiseks.	x
3. Kõrghariduse rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine.												

a.	Rahvusvaheliste ühisõppekavade loomise jätkuv sood	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	8.04.2105 kinnitati ministri määrusega nr 17. tegevuse "Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele" toetuse andmise tingimused, selle raames on kõrgkoolidel võimalik taotleda toetust rahvusvaheliste ühisõppekavade loomiseks. Tegevus käivitub 2015.a.	x
b.	Struktuurivahendite programm "Kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades"		x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium	3	Ettevalmistamisel	
c.	Struktuurivahendite programm "Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele"		x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium	3	Ettevalmistamisel	
d.	Toetusmeetmete loomine rahvusvaheliselt tugevate valdkondade eelisarendamiseks (sh erimeetmete alusel edukalt käivitatud magistriõppe õppekavade edasise rahastamise tagamine)	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	2014/15 õa. töötati välja tegevuse "Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele" toetuse andmise tingimused, tegevus käivitub 2015.a., selle raames toetatakse muuhulgas kõrghariduse rahvusvahelise konkurentsivõime kasvu. Määrus on kinnitatud 8.04.2015. taotlusvoor avatakse mais 2015.	x
e.	Struktuurivahendite meede "Teaduse ja kõrghariduse rahvusvahelistumise toetamine"		x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	3	Toetuse andmise tingimused on koostöös programmide elluvijate SA Eesti Teadusagentuuri ja SA Archimedesega ettevalmistamisel. Programmide kinnitamise tähtjaks on planeeritud 2015 II kvartal, et tegevused saaksid käivituda alates 2015 sügises järkjärgult vastavalt käesoleva perioodi tegevuste lõppemisele ja prioriteetsusele.	x
f.	Jätkata ülikoolide vastutusvaldkondade konsolideerimise kaudu kõrghariduse rahastamise ümberkorraldamist, mitmekesistada rahastamisallikaid.		x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	3	"Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele" toetab mh struktuursete muudatuste läbiviimist (sh ühinemiste korraldamist kõrgkoolides ning TA asutustes ning vastutusvaldkondade tugevdamist ja arendamist.	

g.	Suurendada mobiilsustoetuste kasutamise võimalusi üliõpilaste ja teadlaste rahvusvahelise koostöö soodustamiseks.		x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	Tegevuse "Teaduse ja kõrghariduse rahvusvahelistumine, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine" raames plaanitakse toetatada mh üliõpilaste ja teadlaste mobiilsust. Programmide kinnitamise tähtajaks on planeeritud 2015 II kvartal, et tegevused saaksid käivituda alates 2015 sügises järkjärgult vastavalt käesoleva perioodi tegevuste lõppemisele ja prioriteetsusele.
h.	Välisdoktorantidele suunatud stipendiumiprogrammidega jätkamine	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	Tegevuse "Teaduse ja kõrghariduse rahvusvahelistumine, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine" raames jätkub välisdoktorantide Eestisse saabumise toetamine aastatel 2015-2022.
i.	Vajaduspõhise õppetoetuste süsteemi käivitamine	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	2,3	Tegevus on ellu viidud, vajaduspõhiste õppetoetuste süsteem on käivitatud. Lisaks on analüüsitud on tasuta kõrgharidusele ülemineku ja vajaduspõhiste õppetoetuste süsteemi rakendamist. Analüüsi tulemustest lähtuvalt võeti 2014. sügisel vastu seadusmuudatus, millega loodi uus õppetoetuse liik – vajaduspõhine erioetus summas 135 eurot kuus ja alandati toetuse saamiseks vajalikku õppekoormuse nõuet 100%lt 75%le. 2015.a. veebruaris võeti Riigikogu poolt vastu osakoormusega õppelaenu võimaldavad sätted.
4. Aktiivse tööturupoliitika mõju suurendamine ning rahastamise jätkusuutlikkus.											
I Tööturumeetmete osutamise kvaliteedi tõstmine ja efektiivsuse suurendamine											
a.	Töövõimereformi elluviimine (sh töövõime hindamise süsteemi loomine, teenuste pakkumine sihtgrupile, tegevuste elluviimiseks vajalikud andmevahetuse lahendused ja toetuse andmise tingimused "Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale" ning "Töövõimereformi sihtrühma töövõimelisuse tõstmine ja nende töötamise soodustamine")		x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2	Töövõime hindamise süsteemi piloteerimine on läbi viidud, analüüs avalikustatakse 2015 juunis. Toetuse andmise tingimused "Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale" on kinnitatud Sotsiaalministri käskkirjaga nr 57 (27.03.2015). Teenuste osutamise alustatakse 01.01.2016. Kaardistatud on tegevuste elluviimiseks vajalikud andmevahetuse protsessid ning töötatakse välja andmekaitse seadusega kooskõlas olevat lahendust andmete vahetamiseks.

b.	Sotsiaalteenused (sh hoolduskoormust leevendavate teenuste, sotsiaaltranspordi jt vajaduste toetamine) tööturuteenustele juurdepääsu parandamiseks ja töölesamise toetamiseks (Struktuurivahendite meede "Tööturul osalemist toetavad hoolekandemeetmed")		x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2	Sotsiaalteenuste arendamiseks ette nähtud toetuse andmise tingimused jõustusid 27.03.2015 ja avatud vooru toetuse andmise tingimused KOV'idele on planeeritud jõustada III kvaratalis.
c.	55+ vanuses töötajate sihtrühmale suunatud tööturuteenuste analüüs ja ettepanekud.				x				Sotsiaalministeerium	2,3	
d.	Riikliku tunnismärgi „Mitmekesine töökoht” loomine, millega tunnustada võrdõiguslikkust edendavaid ettevõtteid.			x					Sotsiaalministeerium	2	
e.	Koolieelsete lasteasutuste seaduse muutmine, et tösta juurdepääsu lastehoiule perede vajadusega arvestavalt	x							Haridus- ja Teadusministeerium	2	Tegevus on täidetud. Riigikogu võttis 2014. aasta sügisel vastu seadusemuudatused, mille kohaselt võib omavalitsus lapsevanema soovil ja nõusolekul võimaldada väikelaste (1,5–3-aastaste) lasteaiakoha asemel lapsehoiuteenust, mille puhul lapsevanema osalustasu ei tohi ületada 20 protsenti Vabariigi Valitsuse kehtestatud palga alammäärast. Muudatused parandavad alushariduse kättesaadavust ning leevendavad lasteaiajärjekorra probleeme.
f.	Karjäärinõustamise teenuse osutamine tööealistele inimestele (Struktuurivahendite meetme „Täiskasvanud elanikkonna kompetentside arendamine“ tegevus „Karjäärinõustamist saanud tööealsed inimesed“)	x	x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2	Jätkuv tegevus: 2014 valmistati ette TAT "Karjääriteenuste kättesaadavuse suurendamine", mille alusel osutatakse karjäärinõustamist töötavatele ja mitteaktiivsetele inimestele.
g.	Tööturuteenuste pakumise laiendamine pensioniealistele inimestele	x	x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2	Jätkuv tegevus: 2014 valmistati ette TAT "Paremad võimalused hõives osalemiseks", mille alusel osutatakse tööturuteenuseid pensioniealistele inimestele.
h.	Sotsiaalse turvalisuse, kaasatuse ja võrdsete võimaluste arengukava 2016-2023 koostamine		x						Sotsiaalministeerium	2	Arengukava koostamine algas 2014. aasta suvel, arengukava valmib novembris 2015.

xx

x

x

x

i.	Programmide rakendamine soolise ebavõrdsuse vähendamiseks tööturul	x	x					Sotsiaalministeerium	2	Jätkuv tegevus. ESF programmi "Soolise võrdõiguslikkuse edendamine 2009-2014" rakendamise raames korraldati 2014. a. kevadel võrdse palga päeva tähistamiseks teavitussüritused kõigis maakondades. Võrdse palga päeva teavitussüritused korraldatakse ka 2015. a. 2014. a. sügisel avaldati järjekorras neljanda Soolise võrdõiguslikkuse monitooringu (2013) tulemused. Viidi läbi mitmeid soolõimekoolitusi/seminare, koolitustega jätkatakse 2015. a. Väljatöötamisel on juhendmaterjal soolise ja seksuaalse ahistamise vastu võitlemiseks töökohal. Ettevalmistamisel on ideekonkurss uuenduslike lahenduste leidmiseks soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks tööelus.	x
j.	Soolise palgalõhe vähendamise tegevuskava rakendamine	x	x	x				Sotsiaalministeerium	2	Jätkuv tegevus. Lisaks ESF programmis „Soolise võrdõiguslikkuse edendamine 2011-2013“ raames ellu viidud tegevustele (vt J75) on palgalõhe vähendamise tegevuskava raames Norra toetused 2009-2014 soolise võrdõiguslikkuse ning töö- ja pereelu ühitamise programmi raames läbi viidud sooliste palgaerinevuste kordusuuring (Statistikaamet) ning toetatud soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku võimekust pakkuda nõu ja abi diskrimineerimise ohvritele, sh lapsehoolduspuhkuselt naasvatele lapsevanematele ning tõsta tööandjate ja töövaidlusorganite teadlikkust soolise võrdõiguslikkuse, naiste ja meeste võrdse töötasu nõude ning palgalõhe teemadel. Aastatel 2014-2015 viiakse Norra toetused 2009-2014 vahenditest ellu ka projekte soolise võrdõiguslikkuse alaste teadmiste loomimiseks kõrgharidusõppesse, sh õpetajaõppesse, mis aitab kaasa soolise võrdõiguslikkuse kandvate väärtuste ja hoiakute suuremale levikule ning ka soolise ebavõrdsuse ja palgalõhe vähenemisele. Lisaks viiakse ellu töö ja pereelu ühitamise võimaluste parandamist toetavaid projekte. Välja on töötatud ja piloteerimisel mehhanism, mis aitaks paremini tagada efektiivsust ja õiglust lasteaiakohtade jagamisel.	x

k.	Tööinspeksioonile volituste andmine järelevalve tegemiseks naistele ja meestele sama või võrdväärse töö eest tööandja poolt makstavate palkade ja hüvitiste üle.		x	x					Sotsiaalministeerium		Soolise võrdsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu
l.	Regionaalse tööjõu pakkumise suurendamine (Struktuurivahendite meede "Tööturuteenused tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks")	x	x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2,5	Jätkuv tegevus: 2015 I poolaastal arendati välja regionaalse tööjõu pakkumise suurendamise teenus TAT "Paremad võimalused hõives osalemiseks" raames. Teenuse osutamise alustatakse 2016. aastal.
m.	Sotsiaalmaksu ja sellega seotud sotsiaalsete garantiide pindlikkuse analüüs		x	x					Sotsiaalministeerium	2	
n.	ELi tööjõuvahendusvõrgustiku EURES uuendamisega avarduvate piiriüleste värbamise võimaluste tutvustamine töötajatele ja tööandjatele.								Sotsiaalministeerium	2,3	
o.	Parandada hoolekandeteenuste kvaliteeti, töötades välja ühtse kvaliteediraamistiku, mis tagab teenuste ühetaolise kvaliteedi ja kättesaadavuse üle Eesti.	x	x						Sotsiaalministeerium	2	Tegevus jätkub. Sotsiaalhoolekande seaduse eelnõu läbis ministeeriumidevahelise kooskõlastusringi 2014. aasta lõpus, arutati valitsuskabineti nõupidamisel 26. veebruaril 2015 ning esitatakse Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks 2015. aasta I pooles.
p.	Analüüs ja arutelu hooldusvajadusega pereliikmete hooldus- ja ülalpidamiskohustuse korralduse teemal.		x	x					Riigikantslei	2	Hoolduskoormuse vähendamise rakkerühm.
II Perepoliitika arendamine töö- ja pereelu paremaks ühendamiseks											
a.	Lastehoiu- ja lasteaiakohtade loomine, pöörates tähelepanu alla 3-aastastele lastele ja keskendudes suurima kohtade puudusega piirkondadele ja pindliku ning kodulähedase teenuse pakkumisele	x	x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium Rahandusministeerium (riigihalduse minister) Haridus- ja Teadusministeerium	2,5	Meede "Lapsehoiu ja puudega laste hoolekandeteenuste arendamine hoolduskoormuse vähendamiseks" toetuse andmise tingimused (TAT) on välja töötatud ja kinnitatud sotsiaalkaitseministri poolt 2014. a novembris. Meetme raames elu viidava taotlusvooru kaudu toetatakse KOV-e uute lasteai- ja lapsehoiukohtade loomisel. Meetme määrus kinnitati 2015. aasta kevadel. Tegevused panustavad riigipõhisesse soovituse nr 2, sest parandavad lapsehoiuteenuste kättesaadavust ja riigipõhisesse soovituse nr 5, sest toetavad KOV-e avalike teenuste (lapsehoid, alusharidus, tugiisik) pakkumisel.

b.	Vanemapuhkuse ja vanemahüvitise süsteemi muutmise analüüs ja ettepanekud. Eesmärgiks on võimaldada paindlikku töö- ja pereelu ühildamist ning järgides põhimõtet, et muudatused ei too kaasa halba mõju demograafilise olukorrale ja vanemate konkurentsivõimele tööturul. Pere- ja tööelu paremaks ühendamiseks luua võimalus vanemate samaaegseks puhkamiseks vanemapuhkuse raames.		x						Sotsiaalministeerium	2,3	
c.	Peretoetuste süsteemi arendamine (esimese ja teise lapse toetuse tõstmine 60 euronit aastaks 2019, igale kolme ja enam last kasvatavale perele 200 eurose lasterikka pere toetuse maksimine, toimetulekutoetuse määra tõstmine 130 euronit)		x	x	x	x	x		Sotsiaalministeerium, Rahandusministeerium	2	VV TP punkt 1.10 ja 1.11
d.	Väikelaste vanemate tööhõive edendamiseks laiendada noortele (kuni 24- aastased) pakutavaid tööturuteenuseid töötute kuni 8-aastaste vanemate sihtgrupile.				x	x			Sotsiaalministeerium	2,3	Koostatakse töötute lastevanemate toetusmeetmete analüüs ja seaduste muudatusettepanekud
e.	Puudega laste hoolekandeteenuse arendamine eesmärgiga minimeerida hooldajate tööturu-suunalisi arengupiiranguid	x	x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2	Meede "Lapsehoiu ja puudega laste hoolekandeteenuste arendamine hoolduskoormuse vähendamiseks" toetuse andmise tingimused (TAT) on välja töötatud ja kinnitatud sotsiaalkaitseministri poolt 2014. a novembris. TAT raames arendatakse ja pakutakse raske ja sügava puudega lastele suunatud tugiteenuseid, vähendades seeläbi vanemate hoolduskoormust ja takistusi tööhõives osalemiseks ning arendatakse välja peresõbralike tööandjate tunnustussüsteem.
f.	Puudega laste teenuste ja toetuste alusanalüüs		x	x					Sotsiaalministeerium	2	
g.	Laste vaimse tervise ja varase sekkumise analüüs			x					Sotsiaalministeerium	2	
h.	Uue riikliku lastekaitsekorralduse käivitamine 2016. aastast, sh riikliku lastekaitseüksuse loomine			x					Sotsiaalministeerium	2	
i.	Vanemahariduse ja vanemlust toetavate teenuste arendamine (nt perekoolitused, perenõustamine, tugisõiduk).								Sotsiaalministeerium	2	

j.	Töötaja- ja peresõbralike ettevõtete tunnustussüsteemi väljatöötamine								Sotsiaalministeerium	2,3		
k.	Lastehoiu ja alushariduse kontseptsiooni väljatöötamine		x	x					Haridus- ja Teadusministeerium Sotsiaalministeerium	2	Koostöös huvigruppidega väljatöötava kontseptsioon ja selle elluviimine	
5. Tervena elatud eluaastate suurendamine läbi tervisekäitumise parandamise ja õnnetusjuhtumite edasise vähendamise ning läbi tervishoiutaristu arendamise.												
I Vigastuste ja vigastussurmade vähendamine ja tervisekäitumise parandamine.												
a.	Töövõime toetamise skeemi loomine	x	x						Sotsiaalministeerium	2	Skeem välja töötatud	xx
b.	Halvenenud tervise tõttu töökaotuse ohus töötaja täiend- või ümberõppe toetamine	x	x						Sotsiaalministeerium	2	Ellu viidud: Tööhõiveprogramm 2014-2015 (§7) võimaldab ümber- või täiendusõppe pakkumist töötajale kellel pole võimalik tervise tõttu olemasoleval töökohal töötamist jätkata.	xx
c.	Terviseteadlikkust, liiklusohutust ja riskikäitumise ennetamist käsitleva uue inimeseõpetuse ainekava programmi rakendamine	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	2	Inimeseõpetuse korrigeeritud ainekava jõustus 01.09.2014 (Vabariigi Valitsuse määrus nr 144).	xx
d.	Tõenduspõhise vanemlusprogrammi käivitamine ja rakendamine riskikäitumise ennetamiseks	x	x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2	Jätkuv tegevus. Laste riskikäitumise ennetamise eesmärgil piloteeritakse ajavahemikus 2013-2016 a. EMP toetuste programmi „Riskilapsed- ja noored“ raames tõenduspõhise vanemlusprogrammi „The Incredible Years“ eesti ja vene keelsetele lapsevanematele. Piloteerimine hõlmab endast programmi sisseostmist/kokkuleppeid arendajaga, materjalide tõlkimist, koolitajate koolitust ja perioodilisi supervisioone, lapsevanemate koolitust, mõju-uuringuid. Pilooti viiakse ellu koostöös Tervise Arengu Instituudiga, kes sõlmib vastavalt koostöölepingud KOVidega, kelle piirkonnas koolitust läbi viiakse. Norra programmi rahad lõpevad aprill 2016, sealt edasi taotleme RESt jätkurahastust.	x
e.	Vigastussurmade ennetamise ja vähendamise rakkerühma tegevuskava elluviimine		x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2	Vigastuste rakkerühma poolt käivitatud tegevustega jätkatakse.	x

f.	Täiendavate kergliiklusteede ning liikumispaikade ja -radade ja nende juurde kuuluva taristu rajamise toetamine, arendamine ja parandamine (2015-2020. aastatel struktuurivahendite meetmed „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“, „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ ja „Ida-Viru linnapiirkondade jätkusuutlik areng“)	x	x	x	x	x	x	x	Siseministeerium (riigihalduse minister) Kultuuriministeerium	2	2014. aasta kergliiklusteede toetusskeemi raames kinnitati kergliiklusteede kava 16 projektiga toetusmahus 5 miljonit EUR. Lisaks kehtestati täiendav kergliiklusteede reservprojektide loetelu ka 2007-2013 Struktuurifondide meetmes "Linnaliste piirkondade arendamine". 2014-2020 meetmete "Linnapiirkondade jätkusuutlik areng" ja "Ida-Viru linnapiirkondade jätkusuutlik areng" tingimused jõustusid 09.03.2015, järgneb tegevuskavade koostamine linnapiirkondades. Meetme "Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine" infrastruktuuriinvesteeringute toetamise tingimused jõustusid 20.02.2015, maavalitsused esitasid 06.03.2015 piirkonna konkurentsivõime tugevdamise tegevuskavad SiM-ile kinnitamiseks.	x
g.	Liikumisharrastuse edendamist toetavate tegevuste elluviimine, sh koolikeskkonnas ja kogukonnas laste liikumisaktiivsust toetavate meetmete väljatöötamine ja piloteerimine	x	x	x	x	x	x	x	Kultuuriministeerium Sotsiaalministeerium Haridus- ja Teadusministeerium	2	Jätkuv tegevus: Liikumisharrastustega tegelemiseks võimaluste loomine (sh erivajadustega inimestele) ja nende liikumisharrastuse tegevuste toetamine	x
h.	Alkoholipoliitika roheline raamatu elluviimine vähendamaks alkoholist tingitud kahjusid inimeste tervisele ja ühiskonnale	x	x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2	Jätkuv tegevus. SoM juhtimisel käib koos ministeeriumidevaheline töörühm meetmete rakendamiseks (seiretabel tegevuste ja vastutajate osas), 2014 tegevustest: jätkus alkoholsõltuvuse ravijuhendi koostamine, töötati välja programm „Kainem ja Tervem Eesti“ (ESF 2014-2020), jätkus noorte alkoholitarbimise ennetamisele suunatud programmi „Effekt“ läbi viimine, TAI alkoholiennetuskampaania, Norra finantsmehhanismi alkoholiennetusele suunatud taotlusvoor, NO99 7. klassidele alkoholiteemat käsitlev etendus, 2 rahvusvahelist seminari alkoholiseaduse jõustamise parimate praktikate tutvustamiseks	x

i.	Tubaka rohelise raamatu elluviimine vähendamaks tubakast tingitud kahjusid inimeste tervisele ja ühiskonnale	x	x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2	Jätkuv tegevus. Ministri käskkirjaga tööriühm tubakapoliitika kujundamiseks, rohelise raamatu meetmete elluviimiseks ja EL tubakadirektiivi ülevõtmiseks; 2014 töötati välja tubakaseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu (jõustumisaeg 22.03.2015), mille põhiline sisu on: laiendatakse reguleerimisala tubakatoodetega seonduvate toodetega (nt e-sigaret), alaealistele nimetatud toodete müügi- ja tarbimisekeeld, suitsuvabade tubakatoodete turustamiskeeld alates 01.01.2016, tubakatoodetega seonduvate toodete reklaamikeeld. Eelnõuga on elluviidud 4 rohelise raamatu meedet. Toimus seminar välisekspertdiga suitsuvaba keskkonna teemal.	x
j.	Toitumise ja liikumise rohelise raamatu koostamine	x	x	x					Sotsiaalministeerium	2	Jätkuv tegevus. Rohelise raamatu eeldatav valmimisaeg 2015.	x
k.	Ujumise algõppe programmi jätkamine ja arendamine	x	x	x	x	x	x	x	Kultuuriministeerium Haridus- ja Teadusministeerium	2	Jätkuv tegevus.	x
l.	Korrapäraste tervisekontrollide mahu ning erinevate tervisejälgimis- ja skriiningprogrammide läbiviimise suurendamine eesmärgiga avastada võimalikud terviserikked varajases staadiumis.	x	x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2	Jätkuv tegevus. Korrapäraste tervisekontrollide maht Eesti Haigekassa eelarvest on kasvamas - eraldi arvestatud ennetavate tervisejälgimis- ja skriiningprogrammide rahaline maht on 2001-2015 kasvanud 4 %, samas hulgaliselt tegevusi sisalduvad ka üldarstiabis ega ole eraldatavad (nt imikute ja laste tervisekontrollid, riskirühmadele suunatud kontrollid südame- ja veresoonekonna haiguste ja diabeedi avastamiseks jm)	x
II Tervishoiu taristu arendamine												
a.	Esmatasandi tervishoiu rolli tugevdamine tervisekeskuste arendamise abil (Struktuurivahendite meede "Kättesaadavate ja kvaliteetsete tervishoiuteenuste tagamine tööhõives püsimise ja hõivesse naasmise suurendamiseks")	x	x	x	x	x			Sotsiaalministeerium	2	Jätkuv tegevus. Rakendusmäärus läbinud ametliku kooskõlastuse, allkirjastamisel.	x

b.	Haiglavõrgu pädevuskeskuste tugevdamine (Struktuurivahendite meede "Kättesaadavate ja kvaliteetsete tervishoiuteenuste tagamine tööhõives püsimise ja hõivesse naasmise suurendamiseks")	x	x	x	x	x			Sotsiaalministeerium	2	Jätkuv tegevus. Rakendusmäärus läbinud mitteametliku kooskõlastuse ja avaliku tuvustuse ning on ettevalmistamisel ametlikuks kooskõlastamiseks.	x
c.	Riikliku e-tervise strateegia elluviimine IKT arengust tulenevate võimaluste kasutamiseks rahvastiku tervise parandamiseks ning tervishoiu- ja hoolekandesüsteemi arendamiseks	x	x	x	x	x			Riigikantselei Sotsiaalministeerium	2	Jätkuv tegevus.	x

KONKURENTSIVÕIMELINE ETTEVÕTLUSKESKKOND

Ettevõtete pikaajalist rahvusvahelise konkurentsivõime kasvu soodustava poliitika kujundamine.

I Kaasaegne ettevõtluskeskkond.													
a.	Suurendada võlausaldajate pankrotimenetluses rahuldatud tunnustatud nõuete osakaalu, maksejõuetusõiguse kodifitseerimine	x	x	x						Justiitsministeerium	3	Tegevused jätkuvad. Aastal 2015 koostatakse maksejõuetuse kodifitseerimise/ revisjoni projekti lähteülesanne eesmärgiga aastal 2016 alustada maksejõuetusõiguse kodifitseerimisega.	x
b.	FIE-de õigusliku reeglistiku töögrupi koostatud analüüsi täiendamine mikroettevõtete maksustamise ja aruandluse probleemide kaardistamisega ning lahendusalternatiividega		x	x					Rahandusministeerium	3			
c.	Hinnata ning vähendada halduskoormust süstemaatiliselt.	x	x	x	x	x			Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Riigikantselei Rahandusministeerium	3	Halduskoormuse hindamine on osa mõjude hindamise süsteemist, mille kasutamine on kohustuslik.	x	
d.	Pankroti- ja täitemenetluse kiiremaks muutmine, pankroti- ja täitemenetlust puudutavate seaduste muutmise ettevalmistamine				x				Justiitsministeerium	3			

e.	TÜ-ga sõlmitud tulemuslepingu elluviimine ettevõtlusõppe edendamiseks Eestis	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	TÜ koordineeris kõrgkoolide ja osapoolte koostööd ettevõtlusõppe edendamiseks, mille tulemusena 8 kõrgkooli kirjutas alla koostöömemorandumile ja sõnastati ettevõtlusõppe eesmärgid ning tegevussuunad, mis olid aluseks EL ESF tegevuse „Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine kõigil haridustasemetel“ toetuse andmise tingimuste väljatöötamisel.	xx
f.	Programmi "Ettevõtja õigus 2" elluviimine, eesmärgiga muuta ettevõtja suhtlemist, aruandlust ja asjaajamist riigiga lihtsamaks.	x	x	x	x	x	x		Justiitsministeerium Rahandusministeerium Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	29.01.2015 otsustas Vabariigi Valitsus kabinetiõupidamisel programmi „Ettevõtja õigus 2“ heaks kiita. Tegevused jätkuvad. Käimas on majandushaldusõiguse eriosa läbitöötamine ja üldosaga kooskõlla viimine (pidev protsess). Tegeletakse riigihangetega (tulenevalt EL algatusest) ja arvestuspoliitikaga. Eraõiguse teemadest on ühinguõiguse kaasajastamine kodifitseerimise kaudu juba läbinud algfaasi ja ootab Riigikantseleilt lõplikku heakskiitu, et saaks asuda tegelema sisulise analüüsiga. Osaliselt on alanud äriregistri ja ettevõtjaportaali tegevused (riigi poolt pakutava raamatupidamiskeskonna käivitamine). Intellektuaalse omandiõiguse raames kaasajastatakse Patendiameti erinevaid andmesüsteeme, mis lihtsustavad Patendiameti poole pöördujate ja ka ameti töötajate elu, seda eelkõige kaubamärgi kaitse osas (kaubamärk on ka arvuliselt kõige suurem kaitstav tööstusomandi objekt).	x
g.	Ida-Viru tegevuskava uuendamine piirkondliku ettevõtluskeskkonna arendamisele suunatud tegevuste osas ning sarnase tegevuskava koostamine Kagu-Eesti jaoks	x	x						Siseministeerium (riigihalduse minister)	2,3	Valitsuskabinetile tutvustati Kagu-Eesti tegevuskava ja rakendusplaani 22.01.2015 ning Ida-Viru tegevuskava ja rakendusplaani 26.02.2015. Siseminister kinnitas tegevuskavad ja rakendusplaani oma käskkirjaga vastavalt 13.02.2015 ja 10.03.2015.	x
h.	Linnasiseste alakasutatud alade füüsiline, sotsiaalne ja majanduslik taaselavdamine struktuurivahendite meetme "Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutlik areng" abil Ida-Virumaa suuremates linnapiirkondades.		x	x	x	x	x	x	Siseministeerium (riigihalduse minister)	2,3	Tegevus jätkub. Meetme "Ida-Viru linnapiirkondade jätkusuutlik areng" tingimused jõustusid 09.03.2015, järgneb tegevuskavade koostamine linnapiirkondades	x

a.	Ettevõtja tervikliku arengumudeli väljatöötamise ja ellu viimise toetusmudeli koostamine	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Ettevõtja arenguprogrammi pilootprojekt on läbi viidud, uue perioodi meede avatakse taotlejatele 2015 III kvartalis	x
b.	Töötada välja ja rakendada regulaarne ettevõtlustoetuste mõjude hindamise süsteem.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Toimub regulaarne ettevõtlustoetuste mõjude hindamine.	x
c.	KredEx ettevõtluse arendamisele suunatud meetmete (stardilaenu käendus, laenukäendus, pangalaenule allutatud laen, tehnoloogialaen) jätkamine.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Meetmed jätkuvad. 2015 pärast ex ante analüüsi valmimist meetmetingimuste uuendamine.	x
d.	EASi alustavate ettevõtjate meetmete (baaskoolitus, mentorlus, jt) jätkamine.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Alustavatele ettevõtjatele suunatud teenused, nt baaskoolitused, MAK nõustamine, mentorlusklubid jätkuvad. Samuti pakutakse uuenenud kontseptsioonil põhinevat starditoetust.	x
e.	Ettevõtjate teadmiste ja oskuste arendamisele suunatud toetusmeetme rakendamine	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	2105 2. kvartalis rakendub uus "Ettevõtlusteadlikkuse programm", seni jätkuvad EASi tegevused eelmise perioodi omategevuste TOTS programmist. Samuti on ettevalmistamisel innovatsiooni- ja arendusosaku meede.	x
III Ettevõtjatele ekspordivõimekuse kasvu ning ekspordipotentsiaali kasutamist soodustavate toetusmeetmete pakkumine.												
a.	Jätkata kesk- ja pikaajaliste eksporditagatiste pakkumist Eesti ettevõtete ekspordivõimekuse tõstmiseks laiendatud sihtgrupile.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Tegevus jätkub	x
b.	Ettevõtja arenguprogrammi ekspordile suunatud tegevuste käivitamine	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Ettevõtja arenguprogrammi pilootprojekt on läbi viidud, uue perioodi meede avatakse taotlejatele 2015 III kvartalis	x
c.	Riiklikult tagatud ekspordilaenu väljastamisskeemi loomine Eesti eksportööride välisklientidele	x							Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Skeem on loodud. SA KredEx annab otselaenu ekspordilaenu, mida tagab AS KredEx Krediidikindlustus.	xx
d.	Via ellu ekspordi ja välisinvesteeringute valdkonna tegevuskava "Made in Estonia 3.0"	x	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Tegevus jätkub	x

e.	Jätkatakse ettevõtjatevahelise arendus- ja turundusalase koostöö soodustamist, eeskätt kasvualades	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Uus TAKide meede jõustus 2014 lõpus, klastrite meede on välja töötatud, jõustumine kavas 2015 2. kvartalis.	x
f.	Käivitada Eesti suursaadikutest, EASI välisesindajatest ja Eesti aukonsulitest koosnev äriesindajate võrgustik (EESTI-võrgustik)		x	x					Välisministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Välisdiplomaatia senisest enam majandusarengu teenistusse seadmiseks, ekspordi hoogustamiseks ja investeeringute toomiseks Eestisse arendatakse välja globaalne EESTI-võrgustik.	
g.	Tarkade välisinvesteeringute ja tasuvate töökohtade Eestisse toomiseks kaalume asutusteülese koordineerimisplatvormi loomise Team Estonia analüüs.		x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Välismajanduspoliitikaga tegelevate institutsioonide koostöö parandamine.	
h.	Ekspordi infoteenuste pakkumine ja koolituste korraldamine ettevõtjatele	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Viiakse ellu EASI ekspordi omategevuste raames. Läbi viidud nii kooolitusi, korraldatud ühistende messidel, samuti töötavad EASI ekspordinõustajad välisurgudel.	x
Keskonna loomine senisest suuremas mahus ekspordipotentsiaaliga ja suurema lisandväärtusega sektoritesse suunatud otseste välisinvesteeringute Eestisse toomiseks.												
I Eesti kui atraktiivse investeerimiskeskonna kujundamine												
a.	Aidatakse kaasa kohalikkude majandust edendavate suurinvesteeringute tegemisele Eestisse.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Investeeringute meelitamise meetme ettevalmistusprotsess käib. EASI rahvusvahelistumise divisjon tegeleb infopäringutele vastamise ja väärtuspakkumiste koostamisega, samuti on käivitumas regionaalsete investorteenindajate (Eesti peale kokku 4) tegevusmudel koostöös MAKidega	x
b.	Leida võimalusi KOVidele avaliku loomuga ettevõtluskeskkonda arendava tööstustaristu (nt. elektriliinid, teed, jne) väljaehitamise toetusmeetme jätkamiseks (toetatakse 2014-2020 struktuurivahendite meetmest „Päirkondade konkurentsivõime tugevdamine“, 2014 ja 2015 kestavad veel ka 2007-2013 perioodi meetme „Päirkondade konkurentsivõimet tugevdamine tegevused“)	x	x	x	x	x	x	x	Siseministeerium (riigihalduse minister)	2,3	Tegevus jätkub. Taristut toetatakse 2014-2020 meetmest "Päirkondade konkurentsivõime tugevdamine", mille infrastruktuuriinvesteeringute toetamise tingimused jõustusid 20.02.2015, maavalitsused esitasid 06.03.2015 päirkonna konkurentsivõime tugevdamise tegevuskavad SIM-ile kinnitamiseks. 2007-2013 meetmes "Päirkondade konkurentsivõime tugevdamine" on praegu töös veel 6 tööstusalade tugiinfrastruktuuri projekti.	

c.	Sihtasutuse Ida-Virumaa Tööstusalade Arenduse arendustegevuse jätkamine	x	x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Rahandusministeerium, Siseministeerium (riigihalduse minister)	2,3	SA IVTA on saanud 2007-2013 SF meetmest "Päirkondade konkurentsivõime tugevdamine" 2,1 milj EUR toetust Narva logistika- ja tööstuspargi infrastruktuuri rajamiseks ning 0,89 milj EUR toetust Jõhvi Logistika ja Äripargi taristu I etapi rajamiseks.	x
d.	Rakendada uus investeerimiskeskonna regulatsioon, mis muudaks atraktiivseks fondide loomise ja arendamise Eestis.		x	x					Rahandusministeerium	3		
e.	Analüüsida maksuläbipaistvate fondistruktuuride loomise võimalusi Eestis.		x	x					Rahandusministeerium	3		
f.	Analüüs ja tulumaksuseaduse muudatused välismaal asuvate tütarriühingute võõrandamisest teenitud kasu ettevõtte tulumaksust vabastamiseks		x	x					Rahandusministeerium	3		
g.	Analüüs dividendide topeltmaksustamise kaotamisest alla 10% osaluse korral, et muuta soodsamaks investeerimistegevust ja Eestisse peakorterite loomist ning Eestis teenitud kasumi dividendidena väljamaksmist Eestis.		x	x					Rahandusministeerium	3		
h.	Investorkaitse tõhustamine	x	x	x	x	x	x		Justiitsministeerium Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	2015 algul valmis Arengufondi analüüs Eesti ettevõtluskeskkonna kohta "Doing Business" indeksi teemade osas. Praktilised tegevused viiakse ellu programmi "Ettevõtja õigus 2" elluviimise raames.	x
i.	Investeerimisfondide seaduse muudatused	x	x						Rahandusministeerium	3	Eelnõu ette valmistatud kahes etapis, I edastatud Riigikogule ja II läbinud kooskõlastusringi.	x
II Välisinvesteeringute ja ekspordi arendamiseks vajaliku kvalifitseeritud tööjõu kättesaadavuse parandamine												
a.	Uuississerändajatele suunatud kohanemist soodustavate tugiteenuste arendamine, sh kohanemisprogramm, infovärv	x	x						Siseministeerium	3	2014. aastal allkirjastati siseministri poolt Kohanemisprogrammi määrus, viidi ellu kohanemisprogrammi pakkumiseks ja infovärvava rakendamiseks alusuuringud ja võrgustikukohtumiste partnerite küsitlus. Infovärv rakendatakse ja kohanemisprogrammi koolitusi hakatakse pakkuma 2015. aasta II pooles, 2015. aasta I pooles toimuvad kohanemist toetava tugivõrgustiku regionaalsed kohtumised.	x

b.	Tervikliku talendipoliitika süsteemi väljatöötamine	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium	3
c.	Tööturualase informatsiooni võõrkeelse kättesaadavuse tagamine Eestis	x	x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	2,3
d.	Portaali estonia.eu arendamine eesmärgiga tutvustada Eestit kui atraktiivset riiki		x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3
e.	Eesti talendipoliitika tegevuskava elluviimine eesmärgiga soodustada Eestist välismaale õppima siirdunud talentide tagasipöördumist ja rakendamist ning lihtsustada välistalentide leidmist, värbamist, sisserännet, rakendamist ja kohanemist		x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Haridus- ja Teadusministeerium	3
f.	Sotsiaalkindlustusega seotud elektroonilise andmevahetuse arendamine EL liikmesriikide vahel, et inimestele oleks tagatud sotsiaalkindlustusega seotud piiriüleste juhtumite kiire lahendamine	x	x	x	x	x			Sotsiaalministeerium	2,3
Eelduste loomine erasektori teadus- ja arendustegevuse mahtude suurenemiseks ning innovatsiooni väljundite arvu ja kvaliteedi tõstmiseks.										
I Nõudluspõhise teadus- ning arendustegevuse ja innovatsiooni ergutamise										
a.	Tavamajanduses IKT kasutuselevõtu toetamise meetme väljatöötamine ja rakendamine	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3

Valminud on välisspetsialistide Eestisse meelitamise tegevuskava "Work in Estonia". Avatud on veebileht www.workinestonia.com

x

Jätkuv tegevus: Eesti Töötukassa ja EURES Eesti veebilehtedel on tööturualane info ja teave Eestis töötamise kohta kättesaadav inglise keeles, töötukassa veebilehel ka vene keeles.

x

Eraldi meetet ei ole disainitud, kuna strateegiline eesmärk oli meetmeid konsolideerida. Võimalusi ettevõtjatel IKT arendusi toetada pakub ettevõtja arenguprogramm.

xx

b.	Ministeeriumite valitsemisala valdkondliku teadus- ja arendustegevuse võimekuse loomine ning arendamine	x	x	x	x	x	x	x	Kõik ministeeriumid	3	Ministeeriumite ülesanded on määratletud Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegias 2014–2020 ning teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduses. Struktuurivahenditest rahastatav tegevus "Valdkondliku teadus- ja arendustegevuse tugevdamine" on ettevalmistamisel. Selle eesmärk on Riigiasutuste TA-alase võimekuse tõstmine, sh valdkondlike TA süsteemide loomine ja koolitused, keskse poliitikaseire ja analüüsivõimekuse arendamine, infosüsteemide arenduse tagamine.
c.	Seada rakendusliku sisuga arenduste osakaalu kasv teadus- ja arendusasutuse riiklike rahastamisinstrumentide ning struktuurifondide vahendite kasutamise prioriteetseks tingimuseks.		x	x					Haridus- ja Teadusministeerium	3	Rakendusuuringute läbiviimist toetatakse kahest planeeritavast struktuurivahendite tegevusest: "Valdkondliku teadus- ja arendustegevuse tugevdamine" ja "Rakendusuuringute toetamine nutika spetsialiseerumise kasvvaldkondades". Tegevused käivituvad 2015 a. Mõlema meetme rakendamine aitab suurendada rakendusliku sisuga uuringute osakaalu kasvule.
d.	Suurendada ettevõtete osalust ülikoolide rakendusuuringutes		x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium	3	
e.	Arendada erialaliitude võimekust olla innovatsiooni tellijaks.		x	x	x	x			Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium, Haridus- ja Teadusministeerium	3	
f.	Määrata ettevõtja, ettevõtjate ühendus või ettevõtjate ja teadusasutuse konsortsium toetuse taotlejaks ja -saajaks rakendusliku suunitlusega teadus- ja arendustegevuseks eraldatud struktuurivahendite kasutamise tingimustes. Seejuures võimaldada ettevõtjal tellida vajalik uuring, arendus või katse välisriigi TA asutusest.		x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium, Haridus- ja Teadusministeerium	3	Haridus- ja Teadusministeerium toetab Eesti teadus- ja arendusasutusi, kes viivad läbi rakendusliku suunitlusega teadus- ja arendustegevust, mis toimub ettevõtja või ettevõtjate ühenduse huvides ja tellimisel (struktuurivahendite tegevus "Rakendusuuringute toetamine nutika spetsialiseerumise kasvvaldkondades"). HTM meetmete eesmärk on suurendada Eesti teadus- ja arendussüsteemi kohalikku sotsiaalmajanduslikku mõju ja koostöösidemeid ettevõtetega.

g.	Nutika spetsialiseerumise kasvualdkondade programmide väljatöötamine ja käivitamine	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium, Haridus- ja Teadusministerium	3	Programmidest on välja töötatud TAKide meede, klasteriprogrammi väljatöötamine on lõpusirgel. Start-up Eesti jõustub 2. kvartalis ja avaneb 3. kvartalis. Nõudluspoole poliitika osas on taotlemine ja pilootprojektid kavas läbi viia 2015 teisel poolaastal, meetme tingimused on ettevalmistamisel. Haridus- ja Teadusministeriumi struktuurivahendite tegevuse "Rakendusuuringute toetamine nutika spetsialiseerumise kasvualdkondades" määrus kinnitatakse 2.kvartalis ja avaneb 3.kvartalis.	x
h.	Nutika spetsialiseerumise seiresüsteemi käivitamine		x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium, Haridus- ja Teadusministerium	3	Nutika spetsialiseerumise protsessi juhtimine ja koordineerimine toimub HTMi ja MKMi ühise juhtrühma tasandil, igapäevast protsessi viib ellu töögrupp.	x
i.	Seada valitsemisalades eesmärgiks innovatsiooni toetavate riigihangete osakaalu tõus 3%-ni kõigist riigihangetest aastaks 2020.		x	x	x				Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium, Rahandusministerium		Riigikantselei haldusvõimekuse meetme raames ellu kutsutav rakkerühm. Eesmärgi saavutamise eeldab 1) valdkondadevahelist kokkulepet, 2) riigihangete registri arendust eesmärgi täitmise monitoorimiseks.	
II Riigi poolt antavate toetuste mõjususe parandamine ning uute finantseerimislahenduste väljatöötamine												
a.	Analüüsida võimalusi TA ja innovatsioonipoliitika arendamiseks läbi piiriüleste toetuskeemide, eriti Läänemere regioonis riikidega rahastamisprogrammide riskasutuse võimaldamiseks.		x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministerium	3	Tegevus täidetud. Võimalusi on analüüsitud. Struktuurifonde on programmipiirkonnast välja investeerida väga keeruline - riskasutus või common-pot pole SF vahenditest võimalik. Eesti on osalenud Põhjamaade Ministrite Nõukogu Teadusfondi NordForsk taotlusvoorudes, kasutades riigieelarvelisi vahendeid. Positiivse tulemuse korral ja rahaliste võimaluste tekkimisel planeerime jätkamist.	x
b.	Muuta teadusraha jagamise protsess lihtsamaks, soodsamaks ja läbipaistvamaks.		x	x					Haridus- ja Teadusministerium	3	Struktuurivahendite meetmete elluviimisel järgitakse lihtsustamise põhimõtteid (ühikuhinnad, kaudsete kulude arvestamine otsestest personalikuludest). Meetmete arvu on oluliselt vähendatud võrreldes eelmise struktuurivahendite perioodiga ja see lihtsustab protsessi teadlaste, teadusasutuste ning rahastaja jaoks.	x

III Teadust- ja arendustööd ning innovatsiooni soodustavate keskkondade kujundamine									
a.	Töötada välja tehnoloogiaarenduskeskuste ja (tööstus-)klastrite pikemaajalisem ja strateegilisem koostöömudel, sidudes mõlemad koostöövormid kasvualadega.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
b.	Struktuurivahendite programm "Institutsionaalne arendusprogramm TA asutustele ja kõrgkoolidele"		x	x	x	x			Haridus ja Teadusministeerium
c.	Struktuurivahendite programm "Teaduse populariseerimine"		x	x	x	x			Haridus ja Teadusministeerium
d.	Töötada välja ettevõtetele suunatud meede TA infrastruktuuri kasutamise õhutamiseks, eesmärgiga suurendada ettevõtjate huvi ja võimalusi kasutada TA infrastruktuuri tootearenduse protsessis.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium
e.	Struktuurivahendite programm "Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine"		x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium

3

Mõlemad koostöömudelid on kujundatud NS kasvualadega seotud programmidenä. Meetmete väljatöötamisel on arvestatud mõlema meetme eripära, saavutamaks suuremat võimendust ja mitte dubleerimist. Toetuse andmise tingimused on 8.04.2015 kinnitatud haridus- ja teadusministri määrusega nr 17. Taotlusvoor avatakse mais.

xx

3

Ettevalmistamisel

3

Laborite meede lõppes koos eelmise perioodiga ja oli mõõdukalt edukas. Uuel perioodil võimalus ettevõtjatel TA taristut kasutada TAK meetme raames. Eesti Teadusagentuur käivitas institutsionaalse uurimistoetuse raames nn tuumiktaristu meetme. Tuumiktaristu on teadus- ja arendusasutusele kuuluv uurimisteemade täitmiseks vajalik taristu, mis on loodud avalikes huvides ja mida teadus- ja arendusasutuse kehtestatud tingimustel ja korras on võimalik kasutada teistel isikutel. Tuumiktaristut eristab teadus- ja arendusasutuse muust taristust selle loomise aluseks olnud avalik huvi ja avatus teistele kasutajatele.

x

3

Ettevalmistamisel

f.	Eesti teaduse ja kõrghariduse rahvusvahelistumise toetamine	x	x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	3	2015.a lõpuni viiakse ellu doktoriõppe ja rahvusvahelistumise programm "DoRa" ning teadlasmobiilsuse programmi "Mobilitas". 2014.a on tegeletud uue perioodi toetusmeetmete väljatöötamisega. Planeeritavate tegevused toetavad sektoritevahelist koostööd, järel doktorite uurimistööd, välisteadlaste ja -õppejõudude värbamist, välisriikides õppinud või töötanud eestlaste tagasipöördumist. Uuel struktuurifondide perioodil toetatakse nimetatud tegevusi järgmiste (ala)meetmete kaudu: "Institutsionaalne arendusprogramm TA asutustele ja kõrgkoolidele" ja "Teaduse ja kõrghariduse rahvusvahelistumine, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine". 2014.a osaleti Siseministeeriumi (SiM) töögrupis, mis valmistas ette täiendavad välismaalaste seaduse muudatused ning jätkunud on arutelud õpi- ja teadlasrände direktiivi muudatuste osas EL tasandil koostöös SiM-ga. Koostöös SA Eesti Teadusagentuuri ja SA Archimedesega on tehtud ettevalmistusi SiMi hallatava Kohanemisprogrammi kohanemiskoolituse teaduse ja õppimise teemamoodulite väljatöötamiseks.	x
g.	Struktuurivahendite meede „Teaduse ja kõrghariduse rahvusvahelistumine, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine“	x	x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium	3	Ettevalmistamisel	
h.	Luuu toetuskeem olulisel määral tööhõivesse panustavate, kuid praegu madala lisandväärtusega ettevõtetesse arendus- ja müügitöötajate kaasamiseks.		x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Arendusosaku meede avaneb 2015 III kvartal.	
i.	Analüüs tulumaksu kinnipidamise kaotamisest litsentsitasudelt, mis muudavad kallimaks investeeringud kõrgtehnoloogilistesse seadmetesse ja protsessidesse.			x					Rahandusministeerium	3	Koostatakse tulumaksuseaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsus	
j.	Tootearendustoetuste ning innovatsiooniosaku toetusmeetme jätkamine.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Innovatsiooniosak jätkub, millele liitus arendusosak. Tootearenduse tegevused jätkuvad TAK meetmes ja Ettevõtja arenguprogrammi raames.	xx

IV Varase faasi riskikapitali kättesaadavuse parandamine innovaatiliste ja kõrge kasvupotentsiaaliga ettevõtete arengu toetamiseks								
a.	Riskikapitali pakkumine alustavatele innovaatilistele ettevõtetele (varajase faasi fondifondi loomine).	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium
b.	Töötada koostöös Läänemere-äärsete riikidega välja meetmed, mis aitaksid vastastikkult kasulikult integreerida Eesti riskikapitali piirkondliku riskikapitali turuga ning seeläbi parandada nii Eesti investorite rahvusvahelist investeerimisvõimekust kui ka Eesti noorte innovaatiliste ettevõtete ligipääsu rahvusvahelisele riskikapitalile.	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium
c.	Luuu õiguslik raamistik ühisrahastuse (crowdfunding) platvormide tegetsemiseks.				x	x		Rahandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium
d.	Käivitada väikeettevõtjatele suunatud investeringute kaasamise koolitusprogramm, kus õpetatakse objektiveid võimalusi kapitaliinvesteringute tegemiseks ning jagatakse praktilisi kogemusi.		x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium
e.	Innovatsioonilaenu meetme rakendamine.	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium
f.	Äriinglite võrgustiku arendamine, seemnerahastuse pakkumine läbi inkubaatorite ja kiirendiprogrammide.	x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium
g.	Start-up Estonia 2.0 pilootprogrammi käivitamine: kiirendid, äriinglite võrgustiku arendamine, mentorlus		x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium
V Väljakutsepõhine teadus-arendustegevuse ja innovatsiooni arendamine								

3

Rahandusministeeriumi tellitud uuring on läbi viidud. Fondifond luuakse 2015 II kvartalis.

x

3

Balti Innovatsioonifond on ellu kutsunud, edukalt käivitatud ja tegetseb.

xx

3

3

3

Rahandusministeeriumi uuring valminud. Innovatsioonilaenu rakendamine kavas 2015 2.kvartal.

x

3

Kõik tegevused plaanipäraselt läbi viidud.

x

3

Pilootprogramm on käivitatud, tegevused kulgevad plaanipäraselt, piloot lõppeb 2015 keskel.

x

a.	Arendada välja väljakutsepõhised teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtmekhanismid fookusega Eesti sotsiaalmajanduslikel väljakutsetel (nt. energiasõltumatus, rahvastiku vananemine, sise- ja välisurvalisus).	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Sotsiaalministeerium, Keskkonnaministeerium, Kaitseministeerium, Põllumajandusministeerium
b.	Struktuurivahendite programm "Valdkondlike ministeeriumite teadusprogrammide toetamine"		x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Sotsiaalministeerium, Keskkonnaministeerium, Kaitseministeerium, Põllumajandusministeerium
c.	Analüüsida ettevaatavalt õigusliku raamistiku ja riigi infosüsteemi edendamist, et toetada tähtsate tehnoloogiate esmakatsetamist ja kasutuselevõttu (nt asjade internet, linkandmed).		x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
d.	Suurendada ettevõtete kaasamist doktoritööde uurimisteemade valikusse, koostamise ja kaitsmise protsessi ning anda ettevõtjatele võimalus olla kaitsmiskomisjoni liikmed.		x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium

2,3,4 Meede, mis käsitleb väljakutsepõhise teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni juhtmekhanisme fookusega Eesti sotsiaalmajanduslikel väljakutsetel, on väljatöötamisel. Struktuurivahenditest rahastatav tegevus "Valdkondliku teadus- ja arendustegevuse tugevdamine" on ettevalmistamisel. Selle üheks tegevuseks on sotsiaalmajandusliku eesmärgiga rakendusuuringute läbiviimise toetamine. Rakendusuuringute kava koostatakse valdkonna eest vastutavate ministeeriumite initsiatiivil ja juhtimisel.

3,4 Struktuurivahenditest rahastatav tegevuse "Valdkondliku teadus- ja arendustegevuse tugevdamine" toetuse andmise tingimused on ettevalmistamisel. (Koostamisel on näiteks Keskkonnaministeeriumi TA programm, millest osa on suunatud TAI strateegia ellurakendamisele (ressursitõhususe programm). Ressursitõhususe programmi eesmärk on paremini (taas)kasutada ressursse, kasutades selleks uudseid tehnoloogiaid. Plaanitav programmi valmimine on 2015. a.)

x

e.	Jätkata teaduse ja kõrghariduse taristu väljaarendamist ja kasutuse avamist ettevõtlusele, viia läbi T&A infrastruktuuride jätkusuutlikkust ja jooksvat kaasajastamist tagavate meetmete väljatöötamine ja rakendamine (sh Regionaalseid kompetentsikeskusi toetatakse nii 2007-2013 kui ka 2014-2020 meetmest „Regionaalsete kompetentsikeskuste arendamine“)	x	x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium Siseministeerium (riigihalduse minister)
VI Euroopa teadusruumiga integreerumine									
a.	EL T&A ühisalgatustes ja ühistes infrastruktuurides osalemine. Panustamine Euroopa Teadusruumi loomisse vastavate siseriiklike poliitikate arendamise ja rakendamisega, jälgides seejuures Euroopa Teadusruumi prioriteete ja teekaarti.	x	x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium

3,5 Jätkuv tegevus. EL tõukefondide toel on uuele tasemele jõudnud Eesti teadusasutuste uurimistöö keskkond, seda nii kaasagsete ruumide kui aparatuuri mõttes – teadustöö keskkond ei ole Eestis kunagi varem olnud nii hea ja mõnedki laborid on jõudnud maailma tipptasemele väga lähedale. Infrastruktuuri investeeringute kõrval kasutati ca veerand tõukefondide vahenditest inimressursi arendamiseks, sh doktoriõppe ja järelkasvu toetamiseks. Samuti on märkimisväärselt panustatud teaduse rahvusvahelistumisse (sh mobiilsustoetused, osalemine rahvusvahelistes teadusalgatuses ja –taristutes). Eesti teaduse kiire areng on leidnud tähelepanu ka EL, OECD ja maailma mastaabis ning Eesti teadlastest on saanud usaldusväärsed partnerid rahvusvahelises koostöös. T&A infrastruktuuri säilitamise ja arendamise aluseks on alates 2010.a Eesti T&A infrastruktuuri teekaart -- pikaajaline (10-20 aasta perspektiiviga) planeerimisvahend, mis sisaldab loetelu uutest või kaasajastamist vajavatest riiklikult olulistest teaduse infrastruktuuriüksustest. VV korraldusega 03.09.2014 kinnitati järjekordne Eesti teaduse infrastruktuuri teekaart. 2014-2020 meetme "Regionaalsete kompetentsikeskuste arendamine" tingimused on ettevalmistamisel ning

x

3 Pidev tegevus. VV kinnitas 05.02.2015 korraldusega nr 61 „Eesti osaluse strateegilise raamistiku EL TAI partnerlustes“, mille eesmärk on määrata riigi osaluse põhimõtted erinevates EL TAI-alastes partnerlustes, kirjeldada valikute tegemise otsustusprotsessi ja erinevate osapoolte rollijaotust. Sellega on loodud siseriiklik protseduur Euroopa Teadusruumi ja H2020 programmi koostööpartnerluse teemaprioriteetide seadmiseks, soodustamaks Eesti teadlaste osalemist rahvusvahelistes programmides, projektides ja teaduskeskuste töös.

x

b.	Suurendada ülikoolide ja ettevõtjate motivatsiooni mitmekesisust rahastamisallikaid, kasutades ära väljaspool Eestit asuvate ettevõtete uurimis- ja arendusvajadusi, aga ka ELi erinevaid TAI rahastamisallikaid (nt Horizon 2020, ERA-net, JTI, KIC jt). Osaleda aktiivselt rahvusvahelistes innovatsioonipartnerlustes.		x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium	3	Tegevuse "Teaduse ja kõrghariduse rahvusvahelistumine, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine" raames plaanitakse toetatada mh Eesti teadusasutuste osalemist Euroopa Teadusruumi initsiatiivides. Tegevuse toetuse andmise tingimused on ettevalmistamisel.
c.	Tõsta ettevõtjate teadlikkust ning kasutada paremini ära olemasolevad ja tekkivad võimalused institutsionaalsetele turgudele (nt NATO, EDA, ESA, EUMETSAT, CERN, ESS, jt kaudu) sisenemiseks.		x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	
d.	Toetada ettevõtjaid VKEde ettevõtlusprogrammi (COSME) võimaluste kasutamisel.		x	x	x	x			Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	
e.	Struktuurivahendite programm "Teaduse rahvusvahelistumine, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine"		x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium	3	Ettevalmistamisel
f.	Eesti liitumine Euroopa Kosmoseagentuuriga	x							Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Eesti allkirjastas liitumislepingu 04.02.2015
g.	Teadus- ja arendustegevuse süsteemi tulemuslikkuse ning ülikoolide ja teadusasutuste võimekuse tõstmiseks arendada välja ja rakendada tasakaaluline T&A rahastamissüsteem, milles tulemuslikkusel põhinev institutsionaalne ja konkurentsil põhinev projektrahastamine on tasakaalus.		x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium	3	
Loomemajanduse, IKT ja teiste võtmetehnoloogiate potentsiaali laiema kasutamise teiste sektorite lisandväärtuse tõstmisel											
I Meetmete arendamine loomemajanduse mõjusamaks toetamiseks											

a.	Loomemajanduse inkubatsiooni arendamine	x	x	x	x	x	x	x	Kultuuriministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Rakendusmehhanismid on välja töötatud. Kinnitatud on "Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetamise tingimused ja kord"	x
b.	Loomemajanduse tugistruktuuride arendamine	x	x	x	x	x	x	x	Kultuuriministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Rakendusmehhanismid on välja töötatud. Kinnitatud on "Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetamise tingimused ja kord"	x
c.	Loomemajanduse valdkondades tegutsevate ettevõtete ekspordivõime arendamine	x	x	x	x	x	x	x	Kultuuriministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Rakendusmehhanismid on välja töötatud. Kinnitatud on "Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetamise tingimused ja kord"	x
d.	Loomemajanduse sidumine teiste sektoritega (väike- ja suurprojektid)	x	x	x	x	x	x	x	Kultuuriministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	2015. aasta lõpuks on ettevalmistamisel "Toetuse andmise tingimused loomemajandusala teadlikkuse tõstmiseks, teadmiste ja oskuste arendamiseks ning loomemajanduse ja teiste sektorite ülest suurprojektide elluviimiseks"	x
e.	Loomemajandusala teadlikkuse tõstmine	x	x	x	x	x	x	x	Kultuuriministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	2015. aasta lõpuks on ettevalmistamisel "Toetuse andmise tingimused loomemajandusala teadlikkuse tõstmiseks, teadmiste ja oskuste arendamiseks ning loomemajanduse ja teiste sektorite ülest suurprojektide elluviimiseks"	x
f.	Loomemajanduse taristu ja tehnoloogilise võimekuse arendamine	x	x	x	x	x	x	x	Kultuuriministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Rakendusmehhanismid on välja töötatud. Kinnitatud on "Loomemajanduse tugistruktuuride, ühisprojektide ja ekspordivõimekuse arendamise toetamise tingimused ja kord"	x
II Integreeritud lähenemiste soodustamine loomemajanduse, IKT ja teiste võtmetehnoloogiate koostoime mõju suurendamiseks												
a.	Luu võimalused kosmostehnoloogiate (maapealsete rakenduste) arendamiseks, parendada avaliku sektori teenuseid kosmostehnoloogia maapealsete rakenduste kasutuselevõtu abil.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Lüütmisleping ESAga sõlmitud. Kaugseire jaotuskeskuse analüüs on valminud, järgmise etapina rahastuse taotlemine investeringute kavast või HTM meetmetest. Protsess käimas.	x

b.	Struktuurivahendite programm "Nutika spetsialiseerumise kasvualdkondade rakendusuringute toetamine"		x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Keskkonnaministeerium, Sotsiaalministeerium	3	Ettevalmistamisel	x
c.	IKT, energiatehnoloogiate, biotehnoloogia, roheliste tehnoloogiate, tervishoiutehnoloogiate, materjalitehnoloogia programmide kui võtmetehnoloogia TA programmid elluviimine ning seatud eesmärkide täitmise tagamine	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Keskkonnaministeerium, Sotsiaalministeerium	3	Eelmise perioodi TA programmid on lõpetatud ja uusi sellisel kujul ei avata. Materjalitehnoloogi programm jäi avamata. Mõjuanalüüs on valminud, uuel perioodil HTMI rakendusuringute meede. Programmide eesmärgiks oli nii valdkondade rakendusuringuteks vajaliku kompetentsi tekitamine kui akadeemilise sektori ja erasektori koostöö stimuleerimine. Projektides oli erasektori osalus eeltingimuseks. Valdcondades, kus oluliseks partneriks olid SoM, KeM ja PõM, viidi läbi hulgaliselt sotsiaalmajanduslike probleemide lahendamisele suunatud uuringuid, mille käigus sai alguse nii varem puudunud koostöö kui tekkisid koostöövõrgustikud. Lõplikud tulemuste ja mõjude analüüsid viiakse läbi ja aruanded koostatakse peale programmide lõppu.	xx
d.	Struktuurivahendite programm "Riigiasutuste TA alase võimekuse tõstmine"		x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministeerium	3	Ettevalmistamisel	
e.	Avatud andmete taaskasutamise strateegia väljatöötamine ja avalikus sektoris toodetud andmete taaskasutuse edendamine ja kasutusse andmine, sh vastava infrastruktuuri loomine	x							Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3,4,5	Koostatud on „Eesti avaliku teabe masinloetava avalikustamise roheline raamat“. Edasi arendatakse portaali opendata.riik.ee	xx
f.	Ettevõtjate oskuste suurendamine ja teadlikkuse tõstmine, samuti investeeringute stimuleerimine e-äri ja e-kaubanduse lahenduste nutikamaks ja laiemaks kasutuselevõtuks äriprotsessides (nt teadlikkuskampaania uute tehnoloogiate tutvustamise eesmärgil või valdkondlikud demokeskused).		x	x	x	x			Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium			
g.	Töötada välja ja rakendada meede, millega soodustada teenuste arendamist (nt. teenuse disaini) teenusmajanduse ettevõtete poolt.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3	Lahendatakse ettevõtja arenguprogrammi ja ettevõtlasteadlikkuse programmi raames.	x

h.	Strateegiliselt olulistes valdkondades innovaatiliste IKT toodete ja teenuste väljatöötamine (sh läbi Norra programmi)	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3	Norra programm rakendus edukalt.	x
i	Disaininõustamise toetusmeetme rakendamine väärtustamiseks disaini rolli toodete, teenuste ja ärimudelite arendamisel.	x	x						Kultuuriministerium	3		x
j	IT akadeemia edasiarendamine	x	x						Haridus- ja teadusministerium	3	Lahendatakse loomemajanduse meetmete raames Tegevus on ellu viidud. IT akadeemia on toimiv, 2015.a. kinnitatakse uus ITA konseptsioon ning tegevuskava.	x
III Inimkapitali võimekuse tõstmine valdkonnaüleste eesmärkide saavutamiseks												
a.	Ettevõtjatele suunatud juhtimiskoolituste kvaliteedi parandamine läbi rahvusvahelise koolituskompetentsi keskse pakkumise	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3	Uus "Ettevõtlusteadlikkuse programm" kavas jõustada 2015 I poolaastal. Täpsemad tegevused, sh juhtimiskoolituste osas määratakse iga aastases EASi tööplaanis.	x
b.	Ettevõtja arenguprogrammi väljatöötamine ja rakendamine	x							Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3	Pilootprogramm rakendatud, täisprogramm rakendub 2015 III kvartalil.	x
c.	Jätkata loomemajanduse tugistruktuuride ja ekspordivõimekuse toetamist ning teadlikkuse tõstmist loomeettevõtetele suunatud toetusmehhanismide kaudu.	x	x						Kultuuriministerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3	Jätkatakse elluviimist.	x
Teaduse inimressursi arendamine ning inseneride ja tippspetsialistide juurdekasvu tagamine												
a.	Doktorandi sissetuleku tõstmine koos doktoriõppe efektiivsuse suurendamisega	x	x	x	x	x	x	x	Haridus- ja Teadusministerium	3	Jätkuv tegevus. Novembris 2014 Riigikogu poolt vastu võetud seadusemuudatusega laienevad alates 1. septembrist 2015 doktoranditoetust saavatele doktoriõppe üliõpilastele vanemahüvitise ja pensionikindlustusega seonduvad sotsiaalsed tagatised. Seni kehtivad seadused tagasid doktorantidele üksnes ravikindlustuse. Samuti suurenes 1. jaanuarist 2015. a doktoranditoetus 10% võrra ehk 422 euroni kuus.	x

b.	Teadustööde juhendamise süsteemi arendamine ning meetmete rakendamine juhendamise kvaliteedi ja efektiivsuse tõstmiseks, eesmärgiga suurendada heade ja tulemuslike juhendajate arvu	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	HTMi tellimisel on Rektorite Nõukogu kaks aastat viinud ellu vastavateemalist projekti (doktoriõppe juhendamise uuring), mille tulemusi tutvustatakse ja aruteluga tegeletakse 2015. aastal.	x
c.	Doktorikoolide jätkuv toetamine ja teaduse tippkeskuste edasiarendamine	x	x	x	x	x			Haridus- ja Teadusministeerium	3	Jätkuv tegevus. Jätakuvalt toetatakse doktorikoolide tegevust ja viiakse ellu doktoriõppe ja rahvusvahelistumise programm "DoRa" kuni 2015.a lõpuni. 2014.a on tegeletud uue perioodi toetusmeetmete väljatöötamisega ja planeeritavate tegevusete tulemused toetavad Eesti teadlaste ja inseneride järelkasvu kindlustamist. Uuel struktuurifondide perioodil planeeritakse doktorikoolide toetamine alameetme "Institutsionaalne arendusprogramm TA asutustele ja kõrgkoolidele" eelarvest, doktoriõppe mobiilsust, sh välisdoktorantide õpet Eesti ülikoolides, toetatakse alameetmest "Kõrghariduse rahvusvahelistumine, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine" ning doktoriõpet nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades ning koostöös ettevõtetega alameetme "Kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades" kaudu.	x
d.	Töötada välja teadlaste karjäärimudel koos terviklike sotsiaalsete tagatiste lahendustega sellises ulatuses, mis hõlmaks sisenemist teadusmaailma kuni sealt väljumiseni ning karjääri toetavat mobiilsust järel doktorantuurist kuni töötamiseni TA-töötajana ettevõtetes ilma akadeemilise karjääri jätkumist ohustamata.		x						Haridus- ja Teadusministeerium	3	Tegevus on hilineud. Teadlase karjäärimudeli põhimõtete väljatöötamine viiakse lõpule rahastuskontseptsiooni valmides. Karjäärimudeli põhimõtteid ja teaduse rahastamise kontseptsiooni ei saa lõpuni arendada samal ajal, kuna rahastuskontseptsioon on üks aluseid karjäärimudeli põhimõtete väljatöötamisel. Tervikliku rahastamiskontseptsiooni loomine on eeldatust aeganõudvamaks kujunenud.	x
Transpordi, IKT ja teiste riigi poolt pakutavate ettevõtlust toetava taristu ja institutsioonide viimine rahvusvahelisele tasemele												
I Lennuühenduste parandamine												

a.	Tallinna lennujaama julgestus- ja päästeteenuste ning regionaalsete lennujaamade toetamine	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	On toetatud kuni 2015 ja MKM teeb ettepanku RES-i jätkata toetustega samas mahus	x
b.	Lennuühenduste arendamine kõigi suuremate Euroopa ärikeskustega	x	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	AS Tallinna Lennujaam on teinud järjepidevalt tööd ühenduste mitmekesistamiseks. Riiklikult ei ole ühendusi doteeritud.	x
c.	Tallinna lennujaama lennuraja pikendamine ja ILS II-kategooria tagamine		x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Lepingusse on plaanis jõuda sügisel 2015. Kõige suurem takistus on riigiabilo saamine, kuna projekti tahetakse teha 50% ÜF toetusega. Lennujaama ise täies mahus rahastata ei suuda.	x
d.	Tallinna lennujaama uus terminal	x	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Odavlennufirmade väikeste mahtude tõttu seda ellu ei viidud ja ei ole ka plaanis viia	
II Maantee- ja raudteevõrgu ning ühistranspordisüsteemi parem koostoime												
a.	Ülemiste reisiterminali arendamine ja ühendamine lennujaamaga		x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Tehakse Rail Balticu terminali ehitamisel. Valmis on ideelahendus.	x
b.	Olulisemate maanteedee kiiruse ja turvalisuse tõstmine, jätkates Tallinn-Tartu maantee neljarealiseks ehitamist ja Tallinn-Narva maantee rekonstrueerimist.	x	x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Tehakse vastavalt Teehoiukavale.	x
c.	Kaasajastatud teedeehitusnõuete kehtestamine kasutajamugavuse, turvalisuse ja vastupidavuse tõstmiseks	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Vastavad määrused muudetud.	x
d.	Viiakse läbi kohalike teede inventariseerimine, seisukorra ja liikluseduse kindlaks määramine, luues Riiklikus Teeregistris üleriigilise teede ja tänavate (riigi ja omavalitsuste) tervikvõrgustiku infobaasi.	x	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Inventeerimise läbiviimise rahastamine lepitati kokku 2014 aastal. Pärast omandireformifondist toetuse saamist (eeldatavalt 2015 juuni) kuulutatakse välja hange. Lepingu teostamise aeg 2 aastat ehk 2016 aasta lõpuni.	
e.	Analüüsitakse teehoiu rahastamisel teekasutustasudele ülemineku vajadust ja võimalusi.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium, Rahandusministeerium	3	Analüüs algas 2015. aasta kevadel	x

f.	Elektroonse piiriületusjärjekorra kasutusvõimaluste edasiarendamine	x	x					Siseministeerium	3	Pidevalt on edasi arendatud elektroonilise piiriületusjärjekorra süsteemi funktsionaalsusi, et see vastaks muutuvale situatsioonile. Sellel aastal on plaanis liidestada piirjärjekorra süsteem Eesti entry/exit süsteemiga, et piiriületus oleks veel sujuvam. Teenuse pakkujad on Eestis välja töötatud süsteemi juurutanud Leedus, Venemaal, Soomes.	x
g.	Uute rongide abil Tallinn-Tartu raudteeühenduste graafiku tihendamine ja teekonna läbimiseks kuluva aja lühendamine	x	x	x	x			Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Tallinn-Tartu reisirongide graafikut on tihendatud, kuid ühenduskiiruse suurendamiseks, viiakse aastatel 2015-2017 läbi Tapa-tartu raudteelõigu remont. Peale remondi lõppu on võimalik üle vaadata võimalike täiendavate väljumiste lisamine.	x
h.	Rail Baltic trassi asukohavaliku määramine kogu Eesti Vabariigi territooriumi ulatuses algatatud planeeringutega	x	x	x				Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Siseministeerium (riigihalduse minister)	3	Rail Baltic raudteetrassi koridori asukoha määramine viiakse läbi kolmes Balti riigis korraga. Eestis toimub planeerimine maakonna teemaplaneeringutega Harju-, Rapla- ja Pärnumaal. Samaaegselt või väikese nihkega toimub potentsiaalsete peatuskohtade detailsete planeeringulahenduste ning raudtee eelprojekti koostamine. Eesmärk on jõuda 2015 keskpaigaks planeeringulahenduse kooskõlastusringile saatmiseni.	x
i.	Kolme Balti riigi ühisfirma Rail Balticu arendamiseks loomine	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Asutamisleping allkirjastati oktoobris 2014. Ettevõtte peakontor asub Riias ja põhitegevuseks on raudtee projekteerimine, ehitamine ja rahvusvaheline turustamine.	xx
j.	Riikidevahelise lepingu ettevalmistamine ning sõlmimine Rail Balticu väljaarendamiseks	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Ettevalmistamisel	
k.	Ühtse elektroonse piletisüsteemi loomine kõigile ühistranspordiliikidele	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3	Edasi lükkunud kuid plaanis teha 2015. aastal kontseptsioon süsteemi rakendamiseks	
l.	Analüüsitakse riigi ja kohalike omavalitsuste ülesannete jaotust ühistranspordi korraldamisel ja sellega seonduvat rahastamist, ning tehakse vajadusel ettepanekud muudatusteks.	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3,5	Osaliselt täidetud. On otsustatud, et ühistranspordi korraldamise eest hakavad vastutama ühistranspordikeskused. Maakondades kus seda ei juhtu võtab korralduse üle Maanteeamet.	x

m.	Regionaalse ühistranspordi korraldus viiakse maakondade tasemelt eri maakondi hõlmavate suuremate regioonide tasemele.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3,5	On otsustatud, et ühistranspordi korraldamise eest hakkavad vastutama ühistranspordikeskused. Maakondades, kus seda ei juhtu, kuid on mõistlik maakonnaülene ühistranspordi korraldus, võtab korralduse järk-järgult üle Maanteeamet.	
n.	Hõreasustusega piirkondades võetakse kasutusele pändlikud ühistranspordilahendused, nt nõudebuss, sotsiaaltransport või -takso.	x	x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3,5	Nõudebuss on kasutusel kolmes maakonnas.	x
o.	Parandatakse ühistranspordi info kättesaadavust, võetakse sealjuures kasutusele informatsioonisüsteemid, mis vastavad kuulmis- ja nägemispuudega inimeste vajadustele.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	2,3,5	Rakendatakse järk-järgult. Esimesed projektid on ellu viidud, raudteel, Tallinnas, Tartus, suuremates bussijaamades.	x
p.	Koostatakse juhendmaterjale, suunised, parimad praktikaid jne. ruumiliseks planeerimiseks ja liikuvuse korraldamiseks nii riigi, kohaliku omavalitsuse kui erasektori tarbeks.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium Siseministeerium (riigihalduse minister)	3,5	OECD jalgsi liikumise edendamise juhend. Töös on suunised KOV-dele paremaks planeerimiseks ning planeerigute mõjude hindamise meetodika. 30.08.2012 Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud ülერიigiline planeering „Eesti 2030+“ näeb ette välja töötada riigi suunised, mis väljendavad avalikku huvi ja parandavad ruumi kvaliteeti, pidades silmas energiatõhususe ja kestliku arengu põhimõtteid. Planeeringute koostamisel on suunised riigi ametiasutustele ja kohalikele omavalitsustele järgimiseks. Uus, 01.07.2015 kehtima hakkav planeerimisseadus näeb ette, et valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada nõuded planeerimise põhimõtete rakendamiseks, planeeringu ülesannete lahendamise täpsustamiseks, planeeringu vormistamisele, planeeringu ülesehitusele ning avalikustamisega seonduvatele dokumentidele ja nende säilitamisele (§ 3 lg 6). Suunised kajastuvadki nendes nõuetes või vastavates meetodilistes juhendites. Töö planeerimisvaldkonna suunistega jätkub ja valmimise tähtaeg on 2015 aasta lõpp. Lisaks suunistele valmivad pikema perioodi jooksul (alates 2016) erinevad soovitusliku iseloomuga meetodilised juhendid, nagu näeb ette uue planeerimisseaduse § 7 lg 1.	x

r.	Auto- ja bussireisijate piirületuse aja kiirendamiseks suurendatakse Narva maanteepiiripunkti läbilaskevõimet.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Projekt on osaliselt ellu viidud. Suurendatud busside ja sõiduautode läbilaskevõimet.	x
s	Eesti maanteetranspordi ja -kaubavedude konkurentsivõime tõstmiseks investeringud põhimaanteedesse ja sildadesse, mis võimaldaks tösta veoautode massipiirangut, sh alates 2015 monitooritakse 3 aastase testperioodi jooksul täismassi leevenduste mõjusid teede seisundile ja teehoiukuludele.		x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Riigimaanteedee teehoiu kava 2014–2020 elluviimine	x
III Sadamate infrastruktuuri arendamine												
a.	Investeeringute jätkamine sadamate logistikateenuste osutamise tõhustamiseks	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Rakendunud paberivaba asjaajamise projekt EstPortNet	x
b.	Jäätõrje ja õlireostuse likvideerimise võimekuse suurendamise investeringud	x	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Soetatud teine jäämurdja. Otsus on tegemata uue jäämurdja soetamise kohta "Tarmo" asemele.	x
c.	Rekonstrueeritakse ka Saaremaa ja Hiiumaa vaheliseks ühenduseks vajalikud sadamad ning soetatakse sellel liinil opereerimiseks uus laev		x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	2,3,5	Projektid on lisatud investeeringute kavasse.	x
d.	Muuga kaubasadama arendamine konteinervedude keskuseks (hub), mis teenindaks ka lääne-ida ja põhja-lõuna suunalisi kaubavooge.		x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	2015 aasta jooksul viiakse läbi uuring "Rail Baltic Muuga multimodaalse kaubaterminali tehnoloogilise ja ruumilise vajaduse analüüs". Analüüsitakse võimalikku nõudlust erinevate kaubagruppide lõikes 30 aasta lõikes alates kaubaterminali kasutuselevõttust ning sellest lähtuvalt pakutakse välja tehnilised võimalused Muuga sadama territooriumil nõudlust rahuldavate tehnilise lahenduste osas.	x
IV Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võrkude potentsiaali tõstmine												

a.	Uue põlvkonna lairibaühenduste viimine kõikjale üle Eesti maapiirkondadesse põhivõrgu rajamisega ning juurdepääsuvõrkude rajamise toetamisega (toetatakse 2007-2013 meetmest "Internetiühenduste kättesaadavuse parandamine uue põlvkonna elektroonilise side võrgu kasutuselevõtuga piirkondades")	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium Siseministeerium (riigihalduse minister) Põllumajandusministeriium	3	Toetati internetiühenduse baasvõrgu rajamist, mis loob sideettevõtetele hiljem võimaluse rajada juurdepääsuvõrgud lõpptarbijale. 2014.a alguseks sai 2007-2013 SF toel 2299 km valmis. Jätkab 2014-2020 SF toel.	x
b.	Ettevõtjate e-teenuste kasutamiskoste parandamise programmi käivitamine	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3	Ettevalmistamisel toetuse andmise tingimused.	
c.	E-residendi digitaalse isikutunnistuse väljaandmisega alustamine (nn I etapp)	x							Siseministeerium Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3	2014. aastal töötati välja õiguslik regulatsioon e-residendile digitaalse isikutunnistuse väljaandmiseks. Alates 01.12.2014 antakse välja e-residendi digitaalset isikutunnistust.	xx
d.	E-residendi digitaalse isikutunnistuse taotlemise võimaldamine elektrooniliselt ning dokumendi taotlemine ja väljastamine Eesti välisesinduste kaudu (nn II etapp)		x	x					Siseministeerium Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3	18.02.2015 võttis Riigikogu vastu isikut tõendavate dokumentide seaduse muudatuse, mis võimaldab alates 01.04.2015 e-residendi digitaalse isikutunnistuse taotlemist ühe kliendikontaktiga, samuti dokumendi taotlemist ja väljastamist Eesti välisesinduste kaudu.	x
e.	"10 miljoni e-estlase" programmi tegevuskava koostamine		x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3		
f.	Arendatakse transpordisüsteemi reaajas andmete kogumise taristut, sh muude taristuinvesteeringute raames (nt sensorite põhiseks maanteeinfo kogumiseks ja edastuseks).	x	x	x	x				Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3	Transpordi arengukava rakendusplaani aastateks 2014-2017 tegevusi viiakse ellu.	x
g.	Toetatakse transpordiliikide vahel ja/või lisateenustega (nt piletimüük) integreeritud reisiplaneerimise ja muude transpordiinfo teenuste arendust, sh eriti mobiilsetele seadmetele	x	x	x	x				Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3,4	Transpordi arengukava rakendusplaani aastateks 2014-2017 tegevusi viiakse ellu.	x
h.	Töötatakse välja isesõitvate/autonoomsete sõidukite ohutut kasutuselevõttu soosiv regulatsioon, vastavad koosvõime ja turvalisuse standardid ja järelevalve põhimõtted	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	3	Ettevalmistamisel	

i	Arendatakse edasi <i>Single Window</i> rakendusi.	x	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	3	Ettevalmistamisel
---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	---	-------------------

KESKKONNASÕBRALIK MAJANDUS JA ENERGEETIKA

Energeetika pikaajaliste struktuursete muutuste elluviimine kooskõlas Eesti energiapoliitika ja energiasäästu eesmärkidega

a.	Energiaallikate portfelli mitmekesistamise jätkamine energiasõltumatuse säilitamiseks, sh taastuvate energiaallikate osakaalu suurendamine ning süsinikumahukate energiaallikate osakaalu vähendamine. Eesti energiamajanduse arengukava muutmine vastavalt viimaste aastatel toimunud arengutele.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	4	Pidev tegevus. Uus Eesti energiamajanduse arengukava aastani 2030 on ette valmistatud, kavandatav heakskiitmine parlamendis sügisel 2015.
b.	Energiataristu projektide ettevalmistamine ja elluviimine energia siseturu arendamiseks ja täiendavate gaasi tarneallikate loomiseks (LNG terminal, BalticConnector, kolmas elektriühendus Lätiga)	x	x	x	x	x			Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	4	Ettevalmistavad tegevused jätkuvad. Kolmanda elektriühenduse jaoks on positiivne otsus oktoobrist 2014 summas 112 miljonit eurot, Euroopa Ühendamise rahastust. Kokkulepete järgi on eesmärgiks 2019 aastaks Eesti ja Soome vaheline gaasitoru ning regionaalne terminal Soomes.
c.	Ühtsete Euroopa Liidu energiaturu reeglite kehtestamine, mis hõlmab ka EL välispiiril rakendatavaid meetmeid süsinikulekke vältimiseks.	x	x	x	x	x			Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	4	Tegevus jätkub.
d.	Gaasitoru avamine sobivaimal omandilise lahtisidumise viisil, mis on kooskõlas gaasi kui sisemaise ja regionaalse kütuse jätkusuutlikkuse analüüsi ja prognoosi tulemustega.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	4	Omandiline lahtisidumine on teostatud.
e.	Taastuvatest allikatest ja elektrienergia ning soojuste koostootmise režiimis toodetud elektrienergia toetuskeemi arendamine	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	4	Jätkuv tegevus, toetuskeemi ümberkorraldamine on ette valmistatud, KOM riigiabiluba saadud, hetkel seadusemuudatuse taga.
f.	Eesti taastuvenergia tootjatele ning arendajatele võimaluste loomine taastuvenergia direktiivis ette nähtud paindlike koostöömehhanismide rakendamiseks.			x	x	x			Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	4	
g.	Bilansienergia süsteemi loomine ja mikrotootjatele taastuvenergia toetuse maksmine	x	x	x	x	x			Majandus- ja Kommunikatsiooniministe erium	4	Ettevalmistamisel

x

xx

h.	Targa võrgu väljaarendamine (alustades Targa võrgu tegevuskavast)	x	x	x	x	x			Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4	Ettevalmistamisel	
i.	Ettevalmistused elektrivõrkude sünkroniseerimiseks Kesk-Euroopa süsteemidega	x	x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4		
j.	Energiamajanduse arengukava aastani 2030 vastuvõtmine ja elluviimine		x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	3,4		
Majanduse üldise ressursi- ja energiamahukuse vähendamine												
a.	Senisest rangemate hoonete energiatõhususe nõuete rakendamine alates 2013 uutele ja rekonstrueeritavatele hoonetele.	x	x						Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4	Energiatõhususe nõuded on kehtestatud	xx
b.	Avalike sektori hoonete energiatõhususe parandamine. Uute avaliku sektori hoonete rajamine maksimaalselt energiasäästlikena.		x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Rahandusministeerium (riigihalduse minister)	4	Pidev tegevus.	x
c.	Energiasäästu investeeringute paketi elluviimine korterelamute rekonstrueerimiseks	x	x	x	x	x	x	x	Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium, Rahandusministeerium, Keskkonnaministeerium	4	Elluviimine jätkub, 2014-2020 SF meetme maht on 102 miljonit eurot ning "Korterelamute rekonstrueerimise toetuse andmise tingimused" kiideti heaks märtsis 2015. Toetus on suunatud enne 1993 aastat ehitatud hoonetele.	x
d.	Keskkonnasõbraliku ühistranspordi arendamine läbi gaasi- ja elektritranspordivahendite investeeringute programmi	x	x	x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4	Elluviimine jätkub. Ettevalmistamisel on meede "Biometaanitootmise ja transpordisektoris tarbimise toetamine"	x
e.	Elektromobiilsuse arendamine, sh üle-Eestilise elektriautode infrastruktuuri rajamine ja elektriautode toetusmeetme elluviimine eratarbijatele	x							Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4	Toetust sai aastatel 2011-2014 kokku 657 elektriauto ja laetava pistikhübrüidi soetamiseks. Elektriautode kiirlaadimisvõrk on rajatud.	xx

f.	Sõidukite energiaklassi märgiste kasutuselevõtmine (arvestades Euroopa ühtse märgise süsteemi arenguid) tarbijate teadlikkuse tõstmiseks	x	x	x					Keskkonnaministeerium	4	Energiamärgise kehtestamiseks muudetakse keskkonnaministri määrust "Uue sõiduauto kütusekulust ning eralduva süsinikdioksiidi heitkogusest kasutaja teavitamise kord". Määruse eelnõu on hetkel koostamisel ja peaks valmima sügisel 2015. Määrus on kavas kehtestada 1. jaanuarist 2016. Ette on valmistatud vajaliku IT rakenduse loomine.	x
g.	Sundliikumist vähendavat planeerimist, ühistranspordi ja kergliikluse arendamine, sh SV meetmete „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ ja „Ida-Viru linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ elluviimine	x	x	x	x	x	x	x	Siseministeerium (riigihalduse minister) Keskkonnaministeerium Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4,5	Tegevuse elluviimine jätkub. 2014-2020 meetmete "Linnapiirkondade jätkusuutlik areng" ja "Ida-Viru linnapiirkondade jätkusuutlik areng" tingimused jõustusid 09.03.2015, järgneb tegevuskavade koostamine linnapiirkondades.	x
h.	Kaugküttepiirkondade auditeerimissüsteemi ja investeringutoetuste skeemi väljatöötamine ning rakendamine kaugküttevõrkude efektiivsuse tõstmiseks või üleminekuks alternatiivsetele lokaalsetele küttelehendustele	x	x	x	x	x	x	x	Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium	4	Ettevalmistamisel SF meetmed, "Kaugküttekatelde renoveerimine ja kütuse vahetus" ja "Lokaalsete küttelehenduste ehitamine kaugküttelehenduse asemel"	
i.	Tingimuste loomine energiaühistute ja energiateenusettevõtete loomiseks	x	x	x	x	x			Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4	Ettevalmistamisel	
j.	Väikeelamute taastuenergia kasutuselevõtu ja küttesüsteemide uuendamise toetamine	x	x	x	x	x			Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4	Elluviimisel	x
k.	Tänavanalgustussüsteemide rekonstrueerimine	x	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4	Ettevalmistamisel SF meede, "Tänavavalgustuse taristu renoveerimine"	
l.	Arendada taastuenergia koostööprojekte teiste riikidega (taastuenergia direktiivi raames)			x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4		
m.	Energiatehnoloogiate arendamise toetamine/programm			x	x	x	x	x	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4		

n.	Rohelise maksureformi jätkamine tööjõumaksude järkjärgulise vähendamise ning keskkonnamaksude osakaalu suurendamise läbi avaliku sektori tuludes, Keskkonnatasude kujundamise raamkava aastateks 2016-2020	x	x						Keskkonnaministeerium Rahandusministeerium	4	Tegevus on osaliselt lõpuni viidud valitsuse 17. novembri 2014 määruste abil, millega sätestati maavara ja vee erikasutuse tasumäärad aastateks 2016-2025. Tegevuse teine osa on saastetasumäärade sätestamine seaduses aastani 2025, mille eelnõu saadetakse uuesti kooskõlastusringile.	x
o.	Ressursitõhususe potentsiaali kaardistamine, vastutusvaldkondade määramine ja ressursitõhususele suunatud programmide väljatöötamine			x	x	x			Keskkonnaministeerium Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Põllumajandusministeerium	4		
p.	Ettevõtete energia- ja ressursitõhususe meetme väljatöötamine ning rakendamine (sh PVT, ressursiauditid, ressursijuhtimissüsteemid)	x	x	x	x	x	x	x	Keskkonnaministeerium Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4	Tegevus jätkub. Rahastatakse 2014-2020 SF vahenditest. Hetkel toimub meetme tegevuste "Energia- ja ressursiauditite läbiviimine" ning "Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnikasse" toetuse andmise tingimuste väljatöötamine, mis kinnitatakse eeldatavalt 2015. a lõpus / 2016. a alguses. Meetme raames plaanitakse ettevõtjate ressursitõhususe alase teadlikkuse tõstmist, audiitorite koolitamist, ressursiauditite teostamist ja ressursitõhusate lahenduste elluviimist.	
r.	Jäätmetekke vältimine ja vähendamine ning jäätmete ringlussevõtu ja taaskasutamise suurendamine	x	x	x	x	x	x	x	Keskkonnaministeerium	4	Keskkonnaministri määrus "Toetuse andmise tingimused meetme "Ettevõtete energia- ja ressursitõhusus" tegevuste "jäätmete ringlussevõtu toetamine" ning "jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamise toetamine" avatud taotlemise korral" on kinnitatud. Meetme tegevuste raames antakse toetust investeeringuteks järgmiste tegevuste puhul: 1) jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamine, sh korduskasutuskeskuse rajamine ja inventari soetamine; 2) liigiti kogutud jäätmete ringlussevõtuks ettevalmistamine; 3) liigiti kogutud jäätmete ringlussevõtt; 4) tekstiilijäätmete liigiti kogumiseks vajalike kogumismahutite ja presside soetamine.	x

s	Alternatiivseid kütuseid (sh biogaas) kasutavate sõidukite kasutuse suurendamiseks meetmete rakendamine (toetusmeede biometaan tootmis- ja tankimistaristu rajamiseks)	x	x	x					Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4	Elluviimine jätkub. Ettevalmistamisel on meede "Biometaan tootmise ja transpordisektoris tarbimise toetamine"
t	Ökosüsteemiteenuste sotsiaal-majanduslikult seostatud väärtuse kaardistamine ning vastava hindamismudeli väljatöötamine ja rakendamine		x	x	x	x	x	x	Keskkonnaministeerium	4	Rahastatakse SF vahenditest. Hetkel toimub meetme ("Elurikkuse sotsiaal-majanduslikult ja kliimamuutustega seostatud keskkonnaseisundi hindamiseks, prognoosiks ja andmete kättesaadavuse tagamiseks vajalikud töövahendid") toetuse andmise tingimuste väljatöötamine, kinnitatakse eeldatavalt 2015. a kevadel. Meetme raames plaanitakse kaardistada ja hinnata 4 ökosüsteemi teenused, koostada rakendusuringute teekaart, töötada välja ja kasutusele võtta uusi seiremetoodikaid ning töötada välja hindamissüsteem, mis aitab hinnata kuidas kliimamuutused ja sotsiaal-majanduslikud näitajad mõjutavad elurikkuse seisundit erinevates ökosüsteemides.
u	Maavarade arvepidamise ja kaevandamislubade süsteemi arendamine eesmärgiga tagada maavarade piisav kättesaadavus, säästlik kasutamine ja varustuskindlus	x	x	x					Keskkonnaministeerium	4	2013–2014 arendati KIKi toel maardlate infosüsteemi („Keskkonnaregistri maardlate nimistu varustuskindluse mudeli arendus“). Projekti väljundiks on avalik veebirakendus varustuskindluse arvutamiseks. Rakenduse abil on võimalik kaevandamiseks huvi pakkuva koha (mäeeraldise) teeninduspiirkonnas (ca 50 km) prognoosida kaevandamislubadega antud mäeeraldistes oleva maavaravaru jätkuvust tuginedes viimase viie aasta keskmisele tarbimisele.
v	Kauplemissüsteemi väliste sektorite (hooned, transport, põllumajandus, jäätmed jm) kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise raamistiku väljatöötamine ja rakendamine	x	x	x	x	x			Keskkonnaministeerium	4	Uue perioodi heitmekaubandussüsteemi ehk jagatud kohustuse ühikutega kauplemissüsteemi korraldus sätestati välisõhu kaitse seaduse muudatustega. Kui seni on Eesti praktikas rakendanud AAU heitmeühikute müüki, siis uus süsteem määrab kindlaks raamistiku uut tüüpi ühikute ostmiseks ja müümiseks.

x

x

w	Maastikupilti kahjustavate ja kasutusest väljalangenud ehitiste lammutamise meetme jätkamine	x	x	x	x	x			Keskkonnaministeerium	4	KIKi keskkonnaprogrammi raames toetatakse kohaliku omavalitsuse hinnangul maastikupilti kahjustava lagunenud ja kasutusest väljalangenud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitise lammutamist ja sellest tekkinud jäätmete käitlemist, sealhulgas taaskasutuse ja ringlussevõtu soodustamist ja maa-ala koristamist. Meetme raames on praeguseks toetatud 115 projekti toetussummas üle 2,6 miljoni euro. Toetusmeede jätkub.	x
x	Uuendusriietel kasumiküpsust arvestavate raievanuste rakendamine metsadest püsiva puiduvoo tagamiseks ja metsa tagavara juurdekasvu suurendamiseks	x	x	x	x	x			Keskkonnaministeerium	4	Alustatud on metsade koosseisupuuliike arvestavate küpsusvanuste rakendamist. Täiendavalt analüüsitakse küpsusvanuseid süsinikusidumise ja puidukasutuse maksimeerimise seisukohast kliimamuutuse leevendamiseks ning kasumiküpsustega ühildamiseks.	x
y	Ehitussektoris puiduressursi kasutamise seotud regulatsioonide ülevaatamine	x	x						Keskkonnaministeerium, Siseministeerium	3,4	Valminud analüüsiga jõuti seisukohale, et kehtivad ehituslikud tuleohutusnõuded ei piira liigselt puidu kasutamist ehitamisel. Puidu vähene kasutamine erilahenduste loomisel on pigem tingitud töendamisprotsessi vähesest teadlikkusest ja vastavate juhendmaterjalide puudumisest.	xx
z	Puidu senisest laiemas mahus kasutuse soodustamine			x	x	x	x	x	Keskkonnaministeerium Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Rahandusministeerium (riigihalduse minister)	3,4		
aa	Ressursitõhususe põhimõtete parem jälgimine riigihangete läbiviimisel.			x	x	x	x	x	Keskkonnaministeerium, Rahandusministeerium (riigihalduse minister)	4		
ab	Kliimapoliitika põhialuste aastani 2050 väljatöötamine		x	x					Keskkonnaministeerium	4	Plaanitud kinnitada Riigikogu poolt 2016. aasta lõpuks. Hetkel toimub arengudokumendi sisu koostamine koostöös erinevate huvirühmadega.	

ac	Põlevkivi kasutamise arendamine viisil, mis kindlustab kõrgeima võimaliku kasuteguri (sh ressursikaustustasu, TA tegevus).			x	x	x			Keskonnaministeerium
----	--	--	--	---	---	---	--	--	----------------------

4 Põlevkivi kasutamise parima võimaliku tehnika kirjelduste ja nende põhjal PVT-järelduste koostamine (põlevkivi utmise jääkgaaside iseseisev või koospõletuse režiimis põletamine, põlevkivi utmise jääkidest kemikaalide tootmine, põlevkivi töötlemise tahkete jäätmete kasutamise suurendamine).

x

JÄTKUSUUTLIK JA KOHANDUV RIIK

Aastaks 2014 ülejäägiga valitsussektori eelarvepositsioonini jõudmine ja selle säilitamine pikas perspektiivis

a.	Valitsussektori eelarve struktuurses ülejäägis hoidmine	x	x	x	x	x	x	x	Rahandusministeerium
b.	Maksu- ja Tolliameti täiendavad meetmed maksulaekumiste parandamiseks (ehitus, toitlustus, hotellindus)	x	x						Rahandusministeerium

1 2014. aastal oli nii nominaalselt kui struktuurselt eelarve ülejäägiga. 2015. aasta eelarve on kavandatud struktuurse ülejäägiga 0,8%.

x

1 Maksude laekumist parandavad meetmed elluviimisel. Näiteks peab alates juulist 2014 peab tööandja oma töötaja registreerima töötajate registris, enne tööle asumist.

x

Avaliku sektori sotsiaalkulutuste kestlikkuse parandamine tööealise elanikkonna vähenemise ja vanemaaliste osakaalu suurenemise tingimustes, kindlustades seejuures tulemuslik tervishoid ning hästi sihitud ja tulemuslik sotsiaalpoliitika (sh vajalikud tugiteenused)

a.	Tööõnnetus- ja kutsehaiguskindlustuse süsteemi põhialuste väljatöötamise tegevusplaan ja töötaja tööväime jätkusuutlikkuse tagamise analüüs ja ettepanekud	x	x	x					Sotsiaalministeerium Rahandusministeerium
b.	Tööandjapensioni analüüs ja ettepanekud	x	x	x					Rahandusministeerium
c.	Soodustingimustel vanaduspensionide seaduse ja väljateenitud aastate pensionide seaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsus	x	x	x					Sotsiaalministeerium
d.	Eripensionite analüüs ja ettepanekud (kaitseväelased, politseinikud, prokurörid)	x	x	x					Sotsiaalministeerium Kaitseministeerium Siseministeerium Rahandusministeerium Justiitsministeerium

1 Tegevusplaan koostatud. 2016. aastal valmivad töötaja tööväime jätkusuutlikkuse analüüs ja ettepanekud, mis käsitlevad tööst põhjustatud tervisekahjustuse ennetamist, tervisekahju hüvitamist ja töötaja tööle hoidmist, sh hõlmates tööõnnetust ja kutsehaiguskindlustust.

x

1 Analüüs ettevalmistamisel.

e.	Tervishoiu rahastamise jätkusuutlikkuse analüüs ja ettepanekud (tervishoiu lisarahastamise võimalused)	x	x	x					Sotsiaalministeerium	1	Analüüs ettevalmistamisel.	
f.	Riikliku vanaduspensioni jätkusuutlikkuse analüüs ja ettepanekud	x	x	x					Sotsiaalministeerium Rahandusministeerium	1	Analüüs läbi viidud, 2015 töö ettepanekute väljatöötamiseks, sõnastatud uue tegevusena.	x
g.	Vajaduspõhiste peretoetuste tõstmine	x							Sotsiaalministeerium Rahandusministeerium	1,2	Kolmanda lapse toetus tõusis 2015. aasta algusest 100 euronit kuus ning vajaduspõhised peretoetused tõusid 45 euronit kuus.	xx
h.	Toimetulekutoetuse määramisel lapse osakaalu tõstmine 0,8lt 1,0ni	x							Sotsiaalministeerium	1,2	Perede toimetuleku parandamiseks muudeti laste tarbimiskaal toimetulekutoetuse määramisel võrdseks perekonna esimese liikmega (seniselt 0,8lt 1,0ni), mis tähendab, lastega perede toimetulekupiir tõusis, mis omakorda aitas kaasa lastega perede majandusliku toimetuleku paranemisele.	xx
i.	Peretoetuste, teenuste ja vanemapuhkuste rohelise raamatu elluviimine, mis suurendab sündimust, toetab perede majanduslikku toimetulekut ja aitab ühitada tööd ja pereelu	x	x	x	x	x	x	x	Sotsiaalministeerium	1,2	Roheline raamat valmis	xx
Konkurentsivõimet toetava eelarvepoliitikaga (kõrge tootlike kulude tase, eelarve paindlikkuse suurendamine, avaliku sektori palgakulude ohjamine, omavalitsuste tulubaasi planeerimine riigi eelarvestrateegias) jätkamine												
a.	Erasektori TA investeeringute kasvueelduste loomiseks tõsta järk-järgult T&A kulutuste riigipoolset finantseerimist tasemeni 1 % SKPst	x	x						Haridus- ja Teadusministeerium	1,3	Tegevus jätkub. 2013.a. oli T&A kulutuste riigipoolne rahastamine 0,91% SKPst. TAI strateegias seatud teadusinvesteeringute 1%lise eesmärgi saavutamine nõuab ümberkorraldusi senises teaduse rahastamise süsteemis. Vastavad ettevalmistused on tehtud ning ettepanekud on väljatöötatud, kuid nende elluviimine nõuab olulisi lisaresursse (alates aastast 2015). Uue perioodi struktuurivahendite meetmete ettevalmistused on lõppjärgus.	x
b.	Kütuseaktsiisi lahtisidumine teehoiust (KOVide rahastus ei vähene)		x						Rahandusministeerium	1	2015 jõustus teeseaduse muudatus, millega teedesse paigutatav raha enam aktsiisilakumisest ei sõltu.	xx
c.	Omavalitsusreformi kontseptsioon ülesannete täitmise tasandite määratlemiseks	x							Siseministeerium (riigihalduse minister)	5	Kontseptsioon ette valmistatud	xx
d.	Omavalitsusreformi kontseptsioon ülesannete elluviimise rahastamiseks	x							Rahandusministeerium	5	Kontseptsioon ette valmistatud	xx
e.	Haldusreformi korraldamise ajakava		x						Rahandusministeerium	5		

f.	Haldusreformiga seotud seaduseelnõude ettevalmistamine ja rakendamine (vastavushindamise kriteeriumite loomiseks ja ühinemise toetamiseks)		x	x	x			Rahandusministeerium	5	Läbi viiakse omavalitsuste vastavuse hindamine sätestatud objektivsete ja üheselt tõlgendatavate kriteeriumite põhjal. Kriteeriumitele mittevastavad omavalitsused peavad ühinema seaduses toodud tähtjaks. Kui ühinemine ei ole läbi viidud ühe aasta jooksul pärast hindamist, viib ühendamise läbi Vabariigi Valitsus.	
g.	KOV teenuste kvaliteedi parandamiseks tingimuslike miinimumnõuete rakendamise eelduste loomine sotsiaalhoolekande valdkonnas	x	x					Sotsiaalministeerium	5	Jätkuv tegevus. Eelnõu läbis ministeeriumidevahelise kooskõlastusringi 2014. aasta lõpus, arutati valitsuskabinetis veebruaris 2015 ning esitatakse Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks 2015. aasta I pooles.	
h.	Finantsarvestuse ning personali- ja palgaarvestuse tsentraliseerimise reformi jätkamine	x	x	x	x	x		Rahandusministeerium	1	Eesmärgiks on kõigi ministeeriumite ja valitsemisalade liitmine tugiteenuste keskusega	
i.	Euroopa Liidu vahendite juhtimise ja rakendussüsteemi kujundamine perioodiks 2014-2020	x						Rahandusministeerium	1	SF rakendussüsteem loodud, lihtsustatult, varasemast vähemate tasanditega	xx
Töötamise ja kasumi teenimise maksude vähendamisega ning tarbimise ja keskkonna koormamise maksude suurendamisega jätkamine											
a.	Maksuvaba miinimumi tõstmine 205 euronis kuus	x	x	x	x	x		Rahandusministeerium	1,3	Alates jaanuarist 2015 tõusis tulumaksuvaba miinimum 154-le eurole. Valitsusel on kavas seda edasi tõsta 205-le eurole	x
b.	Töötuskindlustusmaksude vähendamine 0,6% võrra 2,4%-le	x						Sotsiaalminister	1,3	Alates jaanuarist 2015 vähendati töötuskindlustusmaksude määra 2,4%-le	xx
c.	Analüüs põlevkiviresursi jaotamisest ja selle mõjust riigitulule	x	x	x				Rahandusministeerium, Keskkonnaministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	1,4	Ettevalmistused on viibinud. RAM on kokku kutsunud juhtrühma ja töörühma analüüsi lähteülesande koostamiseks.	

d.	Keskkonnatasude tõus			x	x	x			Keskkonnaministeerium	1,4	Tegevus on osaliselt lõpetatud VV 17. novembril kinnitatud määruste abil, millega sätestati maavara ja vee erikasutuse tasumäärad aastateks 2016-2025. Tegevuse teine osa on saastetasumäärade sätestamine seaduses aastani 2025. Eelnõu menetlus peatus Riigikogu volituste lõppemise tõttu. Tegevusega jätkatakse uue VV kinnitamise järel ning eelnõu saadetakse uuesti ministeeriumitele kooskõlastamiseks, mille järel jätkub menetlus vastavalt korrale.
e.	Maagaasi aktsiisi tõstmine		x	x	x	x	x		Rahandusministeerium	1	Kavandatud on maagaasi aktsiisi ühtlustamine energiasalduse põhjal
f.	Alkoholiaktsiisi täiendav tõstmine		x	x	x	x	x	x	Rahandusministeerium	1	Juulis võttis Riigikogu vastu valitsuse algatatud eelnõu, mille kohaselt tõusis alkoholi aktsiisimäär 2015. aastal 15%. Aktsiisimäär pidi tõusma 2016-2018 igal aastal 10%, aga tõuseb täiendavalt 5% ehk kokku 15% aastal 2016.. Lisandub aktsiisitõus 10% aastatel 2019 ja 2020, kusjuures veinil ja muul kääritatud joogil alates 6%-lisest kangusest 20%. Aastal 2016 tõstetakse aktsiisimäärasid alates 1.02.2016, mitte 1.01.2016.
g.	Tubakaaktsiisi täiendav tõstmine			x	x	x	x	x	Rahandusministeerium	1	Sigaretide ja suitsetamistubaka aktsiisi tõstetakse 2016-2018 igal aastal varem planeeritule lisaks 5% kokku 10%. Samuti lisandub aktsiisitõus 10% aastatel 2019 ja 2020, välja arvatud sigarid ja sigarillod. Aastal 2016 tõstetakse aktsiisimäärasid alates 1.06.2016, mitte 1.01.2016.
h.	Kütuseaktsiisi täiendav tõstmine			x	x	x			Rahandusministeerium	1	Bensiinide aktsiisimäär tõstetakse 10% (2016-2018). Diislikütuse ja kerge kütteõli aktsiisimäär tõstetakse 14% 2016. a ning 10% 2017-2018. Alates 2016: eriotstarbelise diislikütuse aktsiisimäär moodustab 27% diislikütuse aktsiisimäärast; raske kütteõli aktsiisimäär 58€ 1000kg; põlevkivikütteõli aktsiisimäär 57€ 1000kg; kivisöe, pruunsöe, koksi ja põlevkivi aktsiisimäär 0,93€ GJ kohta.
i.	Majutuse käibemaksuerisuse vähendamine				x				Rahandusministeerium	1	Määr tõuseb 14%-le aastast 2017

Makromajanduslike tasakaalustamatuste vältimine									
a.	Maksupoliitika kavandamisel maksumuudatuste pikem ettekavandamine (läbi riigi eelarvestrateegia)	x	x	x	x	x	x	x	Rahandusministeerium
b.	Erimärgistatud kütuse soodusaktsiisi (v.a.põllumajandus ja väikelaevadel kalapüük) asendamine täpsema kompensatsiooniga sektoritele		x						Rahandusministeerium
c.	Käibemaksudeklaratsioonide lisa tehingupõhise informatsiooniga nii ostu- kui ka müügitehingute kohta	x	x	x	x	x			Rahandusministeerium
d.	Ettevõtete sõiduautode sooduskäibemaksumuudatused	x	x	x	x	x			Rahandusministeerium

1 Olulisemad maksumuudatused peavad olema printsiibis teada minimaalselt 6 kuud ette

x

1 Jõustus 1.05.2015

xx

1 Võitlemaks maksupettustega jõustusi novembris käibemaksuseaduse muudatused ja võeti kasutusele käibedeklaratsiooni lisa (vorm KMD INF) tehingupartnerite kaupa 1000 eurot ületavate tehingute deklareerimiseks

x

1 Maksuerandite vähendamiseks muudeti käibemaksu seadust, pidades makstava käibemaksu mahaarvamist ettevõtluses kasutatavate sõiduautode ostmisel või kasutuslepingu alusel kasutamisel ning nende tarbeks kaupade ja teenuste ostmisel (nt mootorikütus, remont, hooldus).

x